

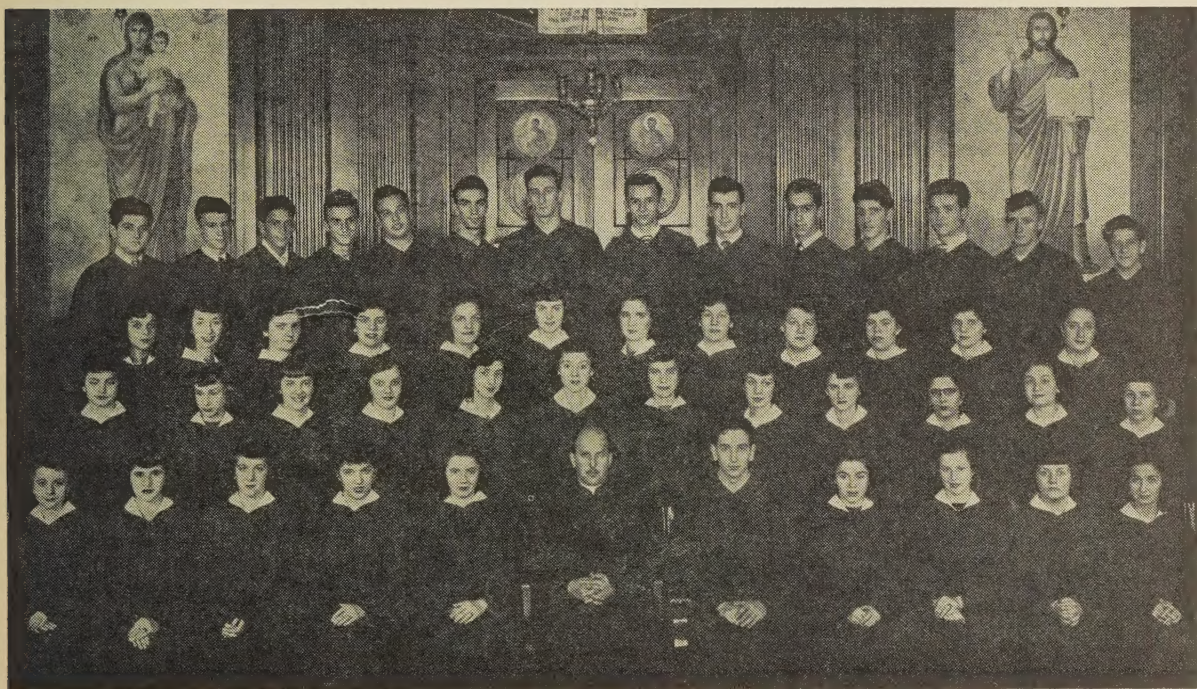
Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

12'
ΤΟΜΟΣ

THE ORTHODOX OBSERVER

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1951

ΑΡΙΘΜ
372

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΧΟΡΩΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ CINCINNATI, OHIO.

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ-ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

592/618

ΜΗΝΥΜΑ

ΤΟΥ Σ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ κ. κ. ΜΙΧΑΗΛ ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ ΕΤΕΙ

Θεοφιλέστατοι ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί,
Εὐλαθέστατοι Ἱερατικοὶ Προϊστάμενοι,
Ἑρίτιμα Μέλη τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου,
Ἐντιμότατα Διοικ. Συμβούλια τῶν Κοινοτήτων καὶ
Φιλοπτῶχων μας,
Ἑλλογιμώτατοι Διδάσκαλοι,
Ὅργανώσεις τῆς Νεολαίας καὶ
Τέκνα ἐν Κυρίῳ Ἀγαπητά, Εὐσεβεῖς Χριστιανοὶ
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς:

Πλήρεις φόβων καὶ ἐλπίδων εἰσερχόμεθα εἰς
τὸ νέον ἔτος τῆς Χρηστότητος καὶ τῆς φιλανθρω-
πίας τοῦ Κυρίου.

Φόβων, διότι εἰς τὸν διεθνῇ ὀρίζοντα ὁλονὲν πυ-
κνώνονται τὰ νέφη τὰ ἀπαίσια καὶ σκοτεινὰ τὰ
ἀπειλοῦντα νέον πόλεμον, ὀλέθριον καὶ ἐξοντωτι-
κόν. Φόβων, διότι οὐδεμίαν πρόοδον πρὸς τὴν εἰρή-
νην ἐσημείωσεν ἡ ἀνθρωπότης, ἀλλὰ τούναντίον
καθ' ἡμέραν σημαντικῶς ἀπὸ αὐτὴν ἀπομακρύ-
νεται.

Φόβων, διότι τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας μεγα-
λύτεραν ἐπίδρασιν καὶ δύναμιν καθ' ἡμέραν ἐξα-
σκοῦν καὶ νέα ἐδάφη κερδίζουν διὰ τῶν ὀργάνων
τῶν καὶ νέους λαοὺς ὑποδουλοῦν.

Ἐλπίδων δέ, διότι ποτὲ δὲν μᾶς ἀπολείπει ἡ πε-
ποιθήσις ὅτι ὁ καιροὺς καὶ χρόνους θέσας ἐν τῇ
ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ πανάγαθος, πάνσοφος καὶ παντοδύνα-
μος Κύριος ἡμῶν εἶναι μεθ' ἡμῶν πάσας τὰς ἡμέ-
ρας τῆς ζωῆς μας.

Ἐλπίδων, διότι οἱ Χριστιανοὶ εἴμεθα καὶ δὲν
εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ εἴμεθα πεπεισμένοι ἀπολύ-
τως, ὅτι ἡ νίκη θὰ ἀνήκῃ τελικῶς εἰς τὸν Σωτῆρα
Ἰησοῦν Χριστόν.

Ἐλπίδων, διότι, ὡς ἄνθρωποι, ἐνδέχεται νὰ δο-
κιμάζωμεν φόβους, εἶναι ὅμως ἀδύνατον, ὡς Χρι-
στιανοὶ, νὰ παρασυρῶμεθα καὶ νὰ παραδιδώμεθα
εἰς τὴν ἀπόγνωσιν καὶ τὴν ἀπελπισίαν.

Ἐλπίδων, τέλος, διότι ἡμεῖς γνωρίζομεν καλῶς

ὅτι ὀπισθεν τῶν μαῦρων καὶ ἀπειλητικῶν νεφῶν
καὶ ὀπισθεν τῶν δοκιμασιῶν καὶ συμφορῶν εὐρί-
σκεται Ἐκεῖνος, "Ὅστις καὶ ἄλλοτε πρὸς τοὺς μα-
θητάς καὶ ἀποστόλους Του εἶπε: «θαρσεῖτε, ἐγὼ
εἰμί, μὴ φοβεῖσθε».

Πρὸ πάντων ἃς στρέψωμεν, ἀγαπητοί μου, ἐπὶ
τῇ εἰσόδῳ μας εἰς τὸ νέον ἔτος, τοὺς ὀφθαλμοὺς
μας, τὰς σκέψεις, τὰς ψυχὰς καὶ τὰς καρδίας καὶ
ὁλόκληρον τὴν ὑπαρξίν μας πρὸς Αὐτόν. Εἰς Αὐ-
τόν, εἰς τὸ νέον ἔτος εἰσερχόμενοι, ἃς ἀφιερῶσω-
μεν τὰς κοινότητάς μας, τὰς φιλοπτῶχους Ἀδελ-
φότητάς μας, τὴν νεολαίαν μας, ὁλοκλήρους τοὺς
ἐαυτοὺς μας.

Εἰς Αὐτόν κατὰ τὸ νέον ἔτος ἃς καταφεύγωμεν
ἀδιαλείπτως καὶ ἃς Τὸν συμβουλευόμεθα διὰ τῆς
θείας προσευχῆς, τῆς τακτικῆς μελέτης τοῦ Θεοῦ
Λόγου του, διὰ τὴν λύσιν ὅλων τῶν προβλημάτων
μας, διὰ τὴν ἐξομάλυνσιν ὅλων τῶν διαφορῶν μας,
διὰ τὴν τακτοποίησιν ὅλων τῶν ζητημάτων μας τῶν
προσωπικῶν καὶ τῶν κοινοτικῶν.

"Ἄν ὁ πάντοτε ζῶν καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας μένων
Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγκαθιδρυθῇ ἐντός μας καὶ ἐντός
τῶν κοινοτήτων καὶ Ἀδελφοτήτων μας, ὀργανώσε-
ων καὶ σωματείων μας, αἱ ἐλπίδες μας θὰ ἀποδει-
χθοῦν ἀνώτεροι καὶ ἰσχυρότεροι ἀπὸ τοὺς φόβους
μας, ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ σύμπνοια καὶ ἡ ἀγάπη θὰ θα-
σιλεύουν μεταξὺ μας, καὶ ὅλοι θὰ γίνωμεν παρά-
γοντες καλῆς θελήσεως, ἀμοιβαίας κατανοήσεως
καὶ Χριστιανικῆς ζωῆς εἰς τὸ περιβάλλον τῆς με-
γάλης αὐτῆς καὶ εὐλογημένης χώρας, εἰς τὴν
ὁποίαν ἔχομεν τὸ μέγα προνόμιον καὶ εὐτύχημα νὰ
ζῶμεν.

Μετὰ θαυτάτης ἀγάπης

ἀδελφὸς ἐν Χριστῷ καὶ διάπυρος εὐχέτης
πρὸς Κύριον

† Ὁ Ἀμερικῆς ΜΙΧΑΗΛ

THE ORTHODOX OBSERVER
VOL. XVII. No. 372.—JANUARY, 1951.

Established 1934

A record of the work, the thought and the news of
the Greek Orthodox Church in the U. S. A.

Published monthly by
The Greek Archdiocese Publications Association

Ph. Angelatos, editor
at 10 East 79th Street, New York 21, N. Y.

"Reentered as second class matter November 30, 1950,
at the Post Office at New York, N. Y., under the Act
of March 3, 1879."

SUBSCRIPTIONS in United States:
For One year \$3.00. — For two years \$5.00.
Other countries \$3.50 per year.
Fifteen Cents A Copy

SUBSCRIPTION BLANK

The Orthodox Observer
10 East 79th Street
New York 21, N. Y.

Enclosed please find \$3.00 and send *The
Orthodox Observer* to:

Name .....

Address .....

.....
.....

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 10 East 79th Street, New York 21, N. Y.

ΕΤΟΣ ΙΖ'. Ἀριθ. 372

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1951

Ε Π Ι Τ Ω Ν Ε Ω Ε Τ Ε Ι

ΚΑΙΝΑ ΤΑ ΠΑΝΤΑ

Τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ.κ. ΜΙΧΑΗΛ

Μόνον ὁ Χριστιανισμὸς ἔχει τὸ προνόμιον νὰ διατηρῇ τὸν ἄνθρωπον πάντοτε Νέον! Εἰς τὸν Χριστιανισμὸν τὰ πάντα εἶναι καινούργια. Ἀπὸ ἓνα καινούργιον τάφον ἐξεπήδησε καινούργια ζωὴ. Κάθε ἄνθρωπος, ποὺ ἐδέχθη καὶ δέχεται αὐτήν, γίνεται καὶ παραμένει διαρκῶς καινούργιος. Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, ἡ παλαιά, μακρὰν τοῦ Χριστοῦ καὶ ξένη πρὸς Αὐτὸν ζωὴ, εἶναι διὰ τὸν Χριστιανὸν παρελθόν, ποὺ δὲν ἔχει ἀπολύτως καμμίαν σχέσιν πρὸς αὐτόν. Ἄλλος ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὁ παλαιός, ἄλλος ἄνθρωπος ὁ κατὰ Χριστόν, ὁ καινούργιος. Ὁ πρῶτος περνᾷ, λησμονεῖται, ἐξαφανίζεται. Ὁ δεῦτερος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὁ πάντοτε καινούργιος. «Τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα», θεθαίῳνει, ἐκ προσωπικῆς πείρας, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.

Ἡ Θεία Πρόνοια ἐξοικονόμησε τὰ πράγματα τοιοιτοτρόπως, ὥστε ἠθέλησεν, εἰς κάθε ὀρισμένην χρονικὴν περίοδον, νὰ ἔχουν οἱ ἄνθρωποι τὸ συναίσθημα, ὅτι εἰσέρχονται εἰς νέον στάδιον τῆς ἐδῶ κάτω ζωῆς των. Ἐχομεν τοιοιτοτρόπως τὸν καινούργιον χρόνον. Ἡθέλησε μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ μᾶς ὑπενθυμίσῃ περιοδικῶς τὴν παντοτεινὴν καινούργια ζωὴ, ποὺ ἡμποροῦμεν νὰ ἔχωμεν ἡμεῖς, τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ἐφ' ὅσον θὰ εὐρισκώμεθα πλησίον Ἐκείνου, ποὺ ποτὲ δὲν γηράσκει, δὲν παλαιούται.

Συμβαίνει ὅμως, τοῦτο τὸ παράδοξον. Τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ κάθε φορά, ποὺ εἰσέρχονται εἰς μίαν καινούργια χρονικὴν περίοδον, ἀντὶ νὰ ἔχουν τὸ συναίσθημα τοῦ νέου, τουναντίον καταλαμβάνονται ἀπὸ θαθεῖαν δυσθυμίαν, διότι βλέπουν τὴν παλαιότητά τους. Τοῦτο συμβαίνει, διότι τὰ μακρὰν Αὐτοῦ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ἔχουν τὰ μάτια ἐστραμμένα ὄχι πρὸς τὸν κατὰ Χριστόν καινούργιο ἄνθρωπον, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν παλαιόν ὅχι πρὸς τὸν κάτοικον τῆς οἰκοδομῆς, ποὺ ὀνομάζεται ἀθάνατος ψυχὴ καὶ ἀποτελεῖ τὸν πραγματικόν, τὸν καθ'αυτὸ ἄνθρωπον, ἀλλὰ πρὸς αὐτὴν τὴν οἰκοδομήν, ποὺ κάποτε ἦτο καινούργια ἀλλὰ παλαιούται θαμνηδόν, πρὸς τὴν «ἐπίγειον οἰκίαν τοῦ σκήνους».

Ποῖαν ὅμως σημασίαν ἡμποροῦν νὰ ἔχουν, διὰ τὸν κατὰ Χριστόν ἄνθρωπον, αἱ ρυτίδες τοῦ προσώπου, οἱ λευκοὶ κρόταφοι, τὸ κυρτωμένον σῶμα, αἱ δεκάδες τῶν ἐτῶν; Μήπως ἡ διαμονὴ μας γίνεται ὀλιγώτερον εὐχάριστος ἐὰν τὸ σπῖτι, εἰς τὸ ὅποιον κατοικοῦμεν, εἶναι ἀρχαίου ρυθμοῦ, τῆς περασμένης δεκαετηρίδος, ξεθωριασμένον ἀπ' ἔξω, παλαιόν; Μήπως δὲν ἔχομεν ὅσιν χρειάζομεθα ἀνάπαυσιν μέσα εἰς ἓνα σπῖτι ἐφωδιασμένον μὲ ἔπιπλα ἀρχαιοπρεπῆ; Σημασίαν ἔχει ἂν ὁ κάτοικος τοῦ σπιτιοῦ εἶναι καινούργιος.

Ἔτσι συμβαίνει καὶ μὲ ἡμᾶς, τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ. Τὶ σημαίνει, ἂν τῆς ψυχῆς μας τὸ γήινον ἐνδιαίτημα, τὸ σῶμα, εἶναι καινούργιο; Εἶναι δυνατόν νὰ διατηρῇται πάντοτε τοιοῦτον; Ὁχι, ἀδύνατον. Εἴτε τὸ θέλομεν, εἴτε μὴ, θὰ παλαιωθῇ. Θὰ περάσῃ, ὅπως λέγομεν, ἡ μόδα τοῦ ρυθμοῦ του, ὅπως περνᾷ καὶ τοῦ σπιτιοῦ, εἰς τὸ ὅποιον κατοικοῦμεν. Σημασίαν μεγίστην, ἀνυπολόγιστον ἔχει, ἂν ἡ ψυχὴ μας εἶναι καινούργια, ἂν ἐπαύσαμεν νὰ εἴμεθα παλαιοί, ἂν ἀπρηνήθημεν τὸν παλαιόν μας ἄνθρωπον, τὸν μακρὰν τοῦ Χριστοῦ, μὲ τὰς πράξεις του καὶ τὰς ἐπιθυμίας του, ἂν ἐνεδύθημεν τὸν ἄνθρωπον τὸν καινούργιο, ποὺ ποτέ, μὰ ποτέ δὲν παλαιούται, ὅπως ποτέ δὲν παλαιούται καὶ Ἐκεῖνος, ποὺ τοῦ μεταδίδει τὴν παντοτεινὴν νεότητα, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Αὐτὴν τὴν νεότητα κανεὶς δὲν ἡμπορεῖ νὰ μᾶς τὴν στερήσῃ. Οὔτε ὁ λεγόμενος «πανδαμάτωρ χρόνος». Ὁ καινούργιος κατὰ Χριστόν ἄνθρωπος εἶναι ὑπεράνω χρόνου, ὅπως εἶναι ὑπεράνω χρόνου ὁ Αἰώνιος καὶ Ἀναλλοίωτος Θεός.

Ἰδοὺ τὶ μᾶς προσφέρει ὁ Αἰώνιος Ἐπουράνιος Πατήρ ἰδοὺ ποῖον δῶρον μᾶς ἔφερεν ὁ Σαρκωθεὶς εἰς τὴν Βηθλεὲμ Σωτήρ: τὴν νεότητα τὴν ἀκατάλυτον, τὴν ἀδιάλειπτον, τὴν αἰωνίαν. Ἰδοὺ ποῦ πρέπει νὰ στραφοῦν ὅλοι γενικῶς, τὰ νειᾶτα ἰδιαιτέρως, ποὺ τόσον τρομοκρατοῦνται καὶ πανικοβάλλονται μὲ τὴν πρώτην λευκὴν τρίχα ποὺ ἀνακαλύπτουν εἰς τοὺς νεανικοὺς κροτάφους των ποὺ τόσῃ ἀπογοήτευσιν αἰσθᾶ-

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΙ ΜΟΡΦΑΙ

ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ

Συμφωνείτε, νομίζω, πώς δεν είναι καθόλου εύκολο να κολλήσῃ ένας μπροστά από τὸ ὄνομά του τὸν τίτλο «Μέγας». Ἀσφαλῶς ὁμως, εἶναι ἀκόμη δυσκολώτερο νὰ τοῦ τὸν ἀποδώσουν οἱ ἄλλοι χωρὶς καμμία ἀπολύτως ἀντίρρηση. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς πολὺ ὀλίγοι ἔχουν τὴν τιμὴ νὰ φέρουν τὸν τίτλο αὐτό. Μὰ μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς ὀλίγους εὐρίσκεται ἓνας, ποὺ ὁ τίτλος «Μέγας» εἶναι στὴν πραγματικότητα πολὺ μικρὸς γιὰ νὰ ἀποδώσῃ ὁλόκληρο τὸ μεγαλεῖό του. Δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Μέγα Βασίλειο. Μέγας στὴν μὀρφωσι, μέγας στὴν πίστι, μέγας στὴ δρᾶσι, μέγας στὴ συγγραφή.

Μέγας στὴ μὀρφωσι. Ἦταν Θεολόγος, ρήτωρ, φιλόσοφος, ἄστρονόμος, μαθηματικός, ἱατρός. Ἰσως κανεὶς ἄλλος στὴν ἐποχὴ του δὲν εἶχε παρόμοια μὀρφωσι. Μὰ ἀκόμη καὶ σήμερα, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ὀνομαζομένους σοφοὺς ἀναμασσούν ἀπλῶς τὰ θαυστοχάστα λόγια του.

Μέγας στὴν πίστι. Μὲ τὴν θαθεῖα πίστι του ἀνέθηκε σ' αὐτὸ τὸν οὐρανό, ὅπου κατάρθωσε νὰ συλλάβῃ ὁλόκληρο τὸ μυστήριον τῆς Θεότητος καὶ νὰ θέσῃ ἔτσι τὶς θάσεις, ἐπάνω στὶς ὁποῖες στηρίχθηκαν οἱ μετέπειτα Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας γιὰ νὰ διατυπώσουν τὸ Χριστολογικὸ Δόγμα. Καὶ τὴν πίστι του αὐτή, ποὺ ἐχαρακτήριζε γενικὰ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς του, τὴν ἐξεδήλωσε πανηγυρικὰ μπροστὰ στὸν ἀπεσταλμένο τοῦ ἀρειανόφιλου βασιλέως, ποὺ τὸν ἐπίεζε νὰ ἀρνηθῇ τὴν Θε-

ότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Ἀκουέτω ταῦτα καὶ βασιλεύς» εἶναι τὰ ἀθάνατα λόγια μὲ τὰ ὁποῖα ἐπεσφράγισε τότε τὴν χριστιανικὴ ἀπολογία του.

Μέγας στὴ δρᾶσι. Ξεκινοῦσε ἀπὸ τὴν ἀρχή, ὅτι ὁ Χριστιανὸς εἶναι ἀνάξιος τοῦ ὀνόματός του, ὅταν ἡ καρδιά του μένῃ ἀσυγκίνητη ἀπὸ τὸν πόνον τοῦ διπλανοῦ. Γι' αὐτὸ ἀγκάλιασε τὸν δυστυχῆ καὶ κήρυξε σταυροφορία κατὰ τῆς δυστυχίας. Ἰδρυσεν καὶ συνετήρει μὲ δικά του ἑξοδα τεράστιο ἱδρυμα, τὴν «Βασιλειάδα», ὅπως ὀνομάσθη πρὸς τιμὴν του, καὶ ἐκεῖ προσέφερε στέγη καὶ περιθαλψὶ σὲ κάθε ναυαγὸ τῆς ζωῆς. Μέσα σ' αὐτὸ ἔθλεπαν συχνὰ τὸν ἰδεώδη ἐπίσκοπο Βασίλειο, νὰ περιθάλλῃ προσωπικῶς, μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια τὸν ἄρρωστο, τὸν ξένο, τὸ ὀρφανό.

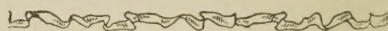
Μέγας στὴ συγγραφή. Καὶ σὲ ποσότητα καὶ σὲ ποιότητα τὰ συγγράμματά του προκαλοῦν τὸ θαυμασμό. Λίγοι ἔγραψαν ὅσα ἔγραψε αὐτός, μὰ κανενὸς ἄλλου, ἴσως, τὰ γραπτὰ δὲν ἔχουν τέτοιο χάρισμα νὰ πείθουν καὶ νὰ συναρπάζουν, ὅπως τοῦ Βασιλείου. Ὅποιος τὰ διαβάξῃ, θλέπει τὶς λέξεις νὰ πηδοῦν ἔξω ἀπὸ τὸ κείμενον ζωντανὲς καὶ τὶς διαφορὲς ἔννοιες νὰ ξεπροβάλλουν μπροστὰ του χειροπιαστὲς μὲ ὄγκο καὶ μὲ βάρος. Δὲν γράφει ὁ Βασίλειος ζωγραφίζει. Δὲν διηγεῖται ἀναπαριστᾷ. Καὶ ὁ πλέον σκληρόκαρδος πλούσιος, παίρνοντας στὰ χέρια του τὸν λόγο τοῦ Βασιλείου κατὰ τοῦ πλούτου, ἐξάπαντος θὰ κοκ-

κινίῃ. Ἄν ἓνας μέθυσος κατορθώσῃ νὰ διαβάσῃ λίγες γραμμὲς ἀπὸ τὸν λόγο του κατὰ τῆς μέθης, θὰ συχαθῇ τὸν ἑαυτὸ του, κι' εἴμαι θέβαιος, πὼς θὰ λυπηθῇ γιὰ τὸ κατάντημά του ὁ φθονερός, ἂν τύχῃ νὰ ρίξῃ μιὰ ματιά σ' ἓνα λόγον τοῦ Βασιλείου περὶ φθόνου.

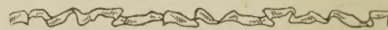
Καὶ ὁμως, ἀνώφελα ἡ Ἐκκλησία τὸν προβάλλει τὴν πρώτη τοῦ ἔτους σὰν τὸ ἰδεώδες πρότυπον ἀρετοῦ Χριστιανοῦ! Τὶ κρίμα! Στους περισσότερους ἀπὸ τοὺς Νεοέλληνες ὁ Μέγας Βασίλειος δὲν εἶναι παρὰ ἓνας μεγάλος ἄγνωστος καὶ τὰ συγγράμματά του εἶναι τόσο ἀγνωστά, ὅσον ἂν ἦσαν γραμμένα σὲ κάποια ἀκατάληπτη γλῶσσα, ποὺ τὸ κλειδί της δὲν ἔγινε ἀκόμη καμμία ἀπόπειρα γιὰ νὰ ἀνακαλυφθῇ! Μὰ ὄχι, ξέχασα. Τὸν ξέροναν τὰ μικρὰ παιδιὰ σὰν ἓνα ἀσπρομάλλῃ γέροντα, ποὺ τοὺς φέρνει τὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα. Τὸν ἀναγνωρίζουν οἱ χαρτοπαίχτες σὰν τὸν προστάτη τους ἅγιο!

Δὲν συμφωνεῖτε ὅτι εἶναι ντροπή; Ἀλλὰ τότε;

Φ. ΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

**“Ὅσοι μελετοῦν
τὸ Περιδικὸν μας
καὶ ὠφελοῦνται
ἀπὸ αὐτό
ἅς ἐργασθοῦν
νὰ ἐγγράψουν
συνδρομητὰς
εἰς αὐτό.**

νονταν μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ἡμποροῦν νὰ παύσουν νὰ εἶναι νειάτα.

Καὶ θέβαια θὰ παύσουν. Ἡ ροὴ τοῦ χρόνου ὅλα τὰ τοῦ κόσμου τὰ ἐπηρεάζει, τὰ ἀφανίζει, τὰ παρασύρει. Ὑπάρχει ὁμως ὁ τρόπος, ἡ τέχνη, ἡ σοφία νὰ διατηρῇ κανεὶς αἰώνιον τὸ ἔαρ τῆς νεότητος. Νέοι, ποὺ διψᾶτε τόσο τὴν νεότητα, ὑπάρχει τρόπος νὰ τὴν ἔχετε παντοτεινά. Σὰς τὴν προσφέρει Ἐκεῖνος, ποὺ κάποτε ἐνεκρώθη καὶ ἀνέζησεν καὶ εἶναι καὶ θὰ παραμένῃ ζῶν καὶ

νέος εἰς τοὺς αἰῶνας. Πάρετε τὴν ἀπόφασιν. Δεχθῆτε τὴν νεότητα τὴν ἀκατάλυτον, τὴν αἰώνιαν. Ὁ καινούργιος χρόνος ἅς σὰς ἐμπνεύσῃ διὰ τὴν γενναίαν αὐτὴν χειρονομίαν. Τότε θὰ πεισθῆτε ἀπὸ τὴν ἰδικὴν σας πείραν ὅτι ὁ Χριστὸς δίδει πραγματικὰ πᾶν ὅ,τι ὑπόσχεται. Καὶ τότε, κάθε πρώτην τοῦ Νέου Ἑτους, θὰ ἀνανεώνετε τὰς δυνάμεις σας διὰ νὰ συνεχίζετε τὸν δρόμον τῆς αἰωνίας νεότητος μετ' Ἐκείνου, ὁ ὁποῖος εἶναι «χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας».

ΤΙ ΚΑΜΝΕΙ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΙΣ ΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΝ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

Μεγάλοι και μικροί, ἐδῶ και παντοῦ, ἐρωτοῦν σήμερον, τί κάμει ἡ Ἐκκλησία, ὁπότε σεισμός ἀνθρώπινος, ἀγριώτερος ἀπὸ τὸν φυσικὸν σείει ὁλόκληρον τὴν οἰκουμένην καὶ χύνεται τὸ αἷμα ἀφθονώτατα.

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ὡς ὀργανισμός, ἂν ὄχι παγκόσμιος, ἀλλὰ παγκοσμίου ἐπιρροῆς, μὲ ὅπλα τὰ ὤψη λ ό τ ε ρ α διδάγματα τῆς ἡθικῆς καὶ μέσα τὴν ἀπεριόριστον εὐσπλαγχνίαν καὶ τὴν ὥραϊαν ἀγάπην, ἤμποροῦσε νὰ προλάβῃ τὸν τρομακτικὸν ἀνεμοστρόβιλον, ὁ ὁποῖος φυσᾷ μὲ δύναμιν καὶ μὲ λύσσαν εἰς ὅλας τὰς ἡπείρους καὶ προσπαθεῖ νὰ σωρίσῃ κάθε δένδρον μικρὸν ἢ μεγάλον τοῦ πολιτισμοῦ καὶ νὰ σῶσῃ κάθε φῶς τῆς εὐτυχίας τοῦ παρόντος καὶ τῆς προόδου τοῦ μέλλοντος τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἄν δὲν κατάρθρωσε, λέγουν, ἡ Ἐκκλησία ἐπὶ εἴκοσι τῶρα αἰῶνας νὰ στολίσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὰ διαμάντια τῆς εἰρήνης καὶ τὸ σπῆτι τοῦ μὲ τὰ χρυσᾶ τῆς εὐτυχίας ἔπιπλα, πρέπει νέαι ἰδέαι ἡθικῆς καὶ ἰσχυρότερα μέσα εὐσπλαγχνίας καὶ ἀγάπης νὰ ἀντικαταστήσουν τὰ παλαιὰ τῆς θρησκείας τοῦ Ἑσταυρωμένου, τὰ ὁποῖα νὰ εἶναι ὄχι ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ ἐκ τῶν ἄνωθεν, ἀλλὰ γνῶμαι, σκέψεις καὶ ἀποφάσεις τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῶν κάτω.

Ὅχι ἀστεία θεβαίως, ἀλλ' ἀρκετὰ σοβαρὰ φαντάζονται πολλοὶ γνωστοὶ καὶ περισσότεροι ἄγνωστοι, ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ καὶ προσωπικότητες τῆς ἐπιστήμης, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι δύναμις ἀπεριόριστη, ἀκαταμέτρητη καὶ ἀρκετὴ νὰ κανονίσῃ τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἀνθρώπου, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ καμμία ἀνάγκη ἐπεμβάσεως τοῦ Θεοῦ, εἴτε διὰ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς Ἐκκλησίας, εἴτε διὰ τῆς ἀποκαλύψεως καὶ τοῦ θαύματος.

Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μετρηθοῦν ἀκριβῶς, ἀλλὰ καὶ δὲν ὑπάρχει ἡ παραμικρὰ ἀμφιβολία, ὅτι χιλιά-

Ὑπὸ Οἶκον. ΣΩΤ. Ζ. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

δες πολλοί, ἴσως ἑκατομμύρια, ἐφθασαν εἰς τὴν σκέψιν, ὅτι οἱ θρόνοι ἐπάνω εἰς τοὺς ὁποίους κάθονται μερικοὶ τύραννοι δικτάτορες, εἶναι ὑψηλότερα ἀπὸ τὸν θρόνον τοῦ Δημιουργοῦ καὶ κρύβουν δύναμιν περισσοτέραν αὐτοῖ καὶ ἡ μηχανή, παρὰ ὁ Θεὸς καὶ τὸ Εὐαγγέλιον.

Ἔτσι παρουσιάζεται ἡ Ἐκκλησία ὡς χρεοκοπημένος ὀργανισμός, τοῦ ὁποῦ τὰ ἐργαλεῖα δὲν εἶναι οὔτε ἐπιτήδεια, οὔτε ἀρκετὰ διὰ μίαν πνευματικὴν παραγωγὴν, δι' ἣν ἡθικὸν ἐμπόρευμα, τὸ ὁποῖον θὰ προσελκύσῃ τὸν λαὸν καὶ τὰς κυβερνήσεις, ὡς πελάτας.

Ἡ Καινὴ Διαθήκη μόνον πιάνει τὸ μέρος ἢ στολίζει τὰς βιβλιοθήκας, ἀλλὰ δὲν μελετᾶται καὶ δὲν ἐξυψώνει τὰς καρδιὰς τῶν ἀνθρώπων.

Τὸ κήρυγμα τοῦ ἁμβωνος ἐθεωρήθη ὡς φωνή, ἡ ὁποία προσπαθεῖ ν' ἀπομακρύνῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὰς ἀπολαύσεις τῆς ἡμέρας καὶ τὰς εὐχαριστήσεις τῆς στιγμῆς, ἀπὸ αὐτὴν τὴν πραγματικότητα καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς μίαν ζωὴν, ἡ ὁποία ἐδῶ εἶναι τόσο δύσκολος, ἐκεῖ δέ, μετὰ θάνατον, τοσοῦτον ἀόριστος καὶ ἀβεβαίος.

Αἱ τελεταὶ τῆς Ἐκκλησίας, μεγαλοπρεπεῖς, ἀλλὰ καὶ σεμναί, ἔχουν ὡς θεατὴν ἀλλὰ καὶ συμμετόχον τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἐξύψωσιν τῆς πνευματικῆς του ἐποστάσεως. Δὲν εἶναι ὅμως, λέγουν, χρήσιμοι, διότι ὁ σημερινὸς πολίτης ζητεῖ καὶ ἀγωνίζεται ν' ἀνακαλύψῃ ἐξεγερτικὰ μέσα καὶ ἐνέργειες ἐξερεθιστικὰς διὰ τὰ νεῦρά του. Καὶ ἀπὸ τὰ νεῦρα κανονίζουν ὄχι μόνον τὸν χορὸν, τὸ θέατρον, τὰς συναναστροφάς, ἀλλὰ καὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ζωγραφικὴν καὶ τὴν ποιήσιν του. Ἀκόμη τὰ νεῦρα δίδουν τὴν κατεύθυνσιν εἰς ἐργασίας ἀτομικὰς καὶ οἰκογενειακάς ὑποθέ-

σεις, ὡς καὶ κρατικὰς τοιαύτας, ἐπεμβαίνουν καὶ τὰς κανονίζουν τὰ νεῦρα καὶ ἀκριβῶς δι' αὐτὸ ὁ κόσμος κατήντησε ὄχι μαῦρος, ἀλλὰ σκοτεινὸς καὶ εἶναι ἄξιος ὄχι πλέον λύτης, ἀλλὰ κλαυθμῶν καὶ θρήνων.

Τώρα, τί ἔκαμεν ἡ Ἐκκλησία διὰ νὰ προληφθῇ ἡ ἀναστάσις τοῦ κόσμου καὶ νὰ μετριασθῇ τοῦλάχιστον ἡ καταστροφή;

Ἡ ἀπάντησις, καίτοι τὸ ἐρώτημα εἶναι πελώριο, εἶναι ἀπλουστάτη. Παραμένει δὲ ἡ αὕτὴ σήμερον, ὅπως καὶ χθές, καὶ τώρα καὶ εἰς τὸ παρελθὸν ὁλόκληρον. Ἡ Ἐκκλησία δὲν ἥλλαξε. Καὶ τοῦτο, διότι εἶναι ὀργανισμός, κυβερνώμενος ἀπὸ τοὺς ἀναλλοιώτους νόμους τῆς θείας δικαιοσύνης καὶ τῆς θείας ἀγάπης. Ἄν ἡ Ἐκκλησία ἐπιπτεν εἰς μεταμορφώσεις, σύμφωνα μὲ τὰς βλέψεις καὶ τοὺς σκοποὺς τῶν ἀνθρώπων, τότε θὰ μετεβάλλετο εἰς ναὸν εἰδωλολατρείας. Ἔτσι τὸ πρόγραμμα καὶ ἡ διδασκαλία, οἱ νόμοι καὶ αἱ διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας ἔμειναν ἀσάλευτοι καὶ ἐξακολουθεῖ ὁ ἁμβων νὰ κηρύττῃ πρῶτον, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι, οὔτε θὰ τὰ καταφέρῃ νὰ γίνῃ Θεός. Δεύτερον, ὅτι ὁ θεόδοτος κώδιξ, τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, πρέπει νὰ μελετᾶται καὶ νὰ κηρύσσεται διὰ νὰ μεταμορφώσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου εἰς πηγὴν πλουσίαν εὐσπλαγχνίας, εἰς κέντρον φωτεινὸν ἀγάπης καὶ εἰς πελωρίαν δύναμιν αὐταπαρνήσεως.

Τὰ νεῦρα ἡμποροῦν νὰ γεμίσουν τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας, ἀλλὰ δὲν ἔχουν τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ παράγουν εὐτυχίαν καὶ νὰ δημιουργοῦν πρόοδον. Αὐτὰ εἶναι τὰ πρόνομια τῆς πίστεως. Εἶναι τὰ προϊόντα τοῦ πνευματικοῦ ἐργοστασίου τῆς ψυχῆς. Τρίτον ἡ Ἐκκλησία δὲν ἔπαυσε νὰ θροντοφωνῇ ὅπου καὶ ἂν εὐρεθῇ καὶ ἐμπρὸς εἰς οἶον-δήποτε ἀκροατήριον, ὅτι θεμέλια τοῦ κράτους, στηρίγματα τῆς οἰκογενείας καὶ βοηθοὺς τοῦ ἀτόμου, θεωρεῖ μόνον τὴν ἀδελφότητα,

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ . . .

«Η ΑΙΩΝΙΟΤΗΣ ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ...»

Τοῦ κ. ΣΗΦΗ ΚΟΛΛΙΑ, Θεολόγου

Οἱ σκληροὶ νόμοι τῆς ΡΟΗΣ καὶ τῆς ΦΘΟΡΑΣ εἶναι οἱ πιστὲς καὶ ἀχώριστες θυγατέρες τοῦ χρόνου καὶ λίγες φορὲς σταματοῦν, πάντα ἀθελά τους, γιὰ νὰ δώσουν τὴν θέσιν τοὺς σ' ἔργα ἢ ἄτομα ποὺ συντρίβανε τὰ δυσκολοσώκωτα δεσμά τῆς ἐφημερότητας μὲ μιὰ ἀκατάλυτη ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ. Γι' αὐτὸ ὁ χρόνος εἶναι ὁ μεγάλος ἐκδικητὴς τῆς ΦΥΓΗΣ.

“Οπου ὑπάρχει δημιουργία, ἔργο πνευματικῆς ἀληθινᾶς ἀξίας, ἐκεῖ ὑπάρχει ἡ ἐπέκτασις τῆς δημιουργικῆς στιγμῆς σὲ χρόνο, σὲ αἰωνιότητα, σ' Ἀπειρο. Οἱ στιγμὲς αὐτὲς εἶναι Θεῖες καὶ κάτω ἀπὸ τὸ

τὴν ἰσότητα καὶ τὴν δικαιοσύνην.

Ἡθέλησαν ὁμῶς οἱ ἄνθρωποι νὰ ἐτοιμάσουν κ' ἔπειτα νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν ὑπέρλαμπρον αὐτὴν ἀποθήκην καὶ νὰ ἐφοδιασθοῦν μὲ τὰ ὅπλα αὐτὰ τῆς ἐξυψώσεως, τοῦ ἀνθρωπισμοῦ καὶ τῆς εἰρήνης; Ἐδοκίμασαν κὰν νὰ καταθέσουν, ἔτσι διὰ δοκιμὴν, ἔστω καὶ πρόσκαιρον, τὴν φονικὴ λόγχην καὶ νὰ ἀναλάβουν τὸν Ἅγιον Σταυρόν; Ἐσκέφθη θεαίως ὁ ἄνθρωπος ἄλλ' ἀπεφάσισε νὰ σταματήσῃ τὲς σφαῖρες τοῦ τηλεβόλου, τὸ ὅποιον στρώνει ἐρείπια καὶ σκάφει τάφους καὶ νὰ μεταχειρισθῇ τοῦ Εὐαγγελίου τὸ φῶς, ποὺ δημιουργεῖ νέους κόσμους μὲ νέαν χαρὰν καὶ μὲ ἄγνωστον εὐτυχίαν;

Ἐφ' ὅσον ἡ ἀνθρωπότης θὰ περνᾷ πρὸ τοῦ Σταυροῦ καὶ θὰ ρίπτῃ σκώμματα καὶ πέτρες, θὰ ἐξακολουθῇ ὁ σεισμὸς εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ τὸ σκότος εἰς τὸ ἄτομον. Καὶ δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ γίνωμεν μάρτυρες τῆς ἀναστάσεως. Ἄλλ' ὡς γονεῖς καὶ τέκνα, ὡς πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοί, ὡς ἐργασία καὶ κεφάλαιον, πρέπει ν' ἀναστηθῶμεν καὶ ἡμεῖς, ἀκούοντες εἰς τὰ διδάγματα τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἡ Ἐκκλησία προσεύχεται ἀκοτάπαυστα διὰ τὴν εἰρήνην τοῦ κόσμου.

βαρὺ τοὺς πέλμα συντρίβουν τὰ ὕλικά καὶ ἐφήμερα καὶ στὴ θέσιν τοὺς ὑψώνεται ὁ ἀστραφτερός καὶ γοητευτικὸς θρόνος τῆς πνευματικότητας.

Στιγμὴ τῆς αἰωνιότητος ὠνόμασαν τὸ χρόνο, λεπτὸ στὸ ἄπειρο, σταγὸνα στὸν ἀπύθμενο ὠκεανὸ τῆς χρονικῆς διαρκείας.

Τὸ χρόνο, ὁμῶς, τὸν συνθέτουν οἱ φθόγγοι τῶν στιγμῶν. “Ὅσο αὐτὲς ὑπηρετοῦν τὴν ψυχικὴ γονιμότητα, δηλαδή, τὴν πνευματικότητα, τόσο ἀπεριόριστα ἐπεκτείνουν τὴν ὑπαρξί τους, τὴν «αἰωνιοποιούν» καὶ στέκονται πάνω ἀπ' τὸ χρόνο, χωρὶς νὰ σκύθουν τὸ μέτωπο πρὸς τὴ Γῆ τῆς ἐφημερότητας ποὺ ὑφαίνει τὶς περισσότερες φορὲς τὸν ἀλατῶ μῖα πρόσκαιρη ἱκανοποίησις μὲ μιὰ διαρκὴ σπονδὴ στὸν κόσμον τῆς ὕλης.

Γίνεται αἰωνιότης ἡ Στιγμή, ὅταν ὑπηρετεῖ τὸ Θεῖο, ὅταν κλείνει μέσα της τὸ ΩΡΑΙΟ καὶ τὸ ΥΨΗΛΟ, ὥστε νὰ μπορῇ σ' ὁποιαδήποτε ὥρα ἀναζητήσεώς της ν' αὐξάνῃ τὶς ἐσώψυχες δυνάμεις καὶ νὰ προσφέρῃ στὸ διαρκῶς ἀγωνιζόμενο ἄτομον τὴν ΕΥΨΥΧΙΑ. Καὶ

μένει ἄτρωτη ἡ ἸΔΕΑ στὸ ξετύλιγμα τ' ἀφανιστῆ χρόνου:

«Ἐγὼ εἰμ' ἀσάλευτη
ὁ χρόνος γύρα μου γυρίζει»

(Φάουστ: Γκαίτε)

* * *

Ἡ αἰωνιότητα ποτὲ δὲν συμβαδισε μὲ τὴν ψυχικὴ νωχέλεια. Εἶναι ἡ πρώτη ποὺ συντρίβουνε οἱ βαρεῖς μυλόπετρες τῆς ΡΟΗΣ καὶ τῆς ΦΘΟΡΑΣ, ἐνῶ ἡ ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ ἐγρήγοροι, κρατᾷ ἀσβεστή τὴν μεγάλη κανδήλα τῆς ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς περι-συστάσεως.

Ἡ δημιουργικὴ Στιγμὴ εἶναι τὸ μυτερὸ λιθάρι ποὺ τραυματίζει τὸν θρασύτατον χρόνο. Δὲν τὸν σταματᾷς . . . Σημαδεύεις ὁμῶς, μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ πάνω στὸ μέτωπό του τὴν διάρκειά μιᾶς ἀναζήτησις, ἐνὸς βιώματος, μιᾶς ἐσωτερικῆς ἀνάγκης ποὺ μεγάλωσε καὶ θέριεψε καὶ ἔγινε — χαρὰ στὸ Δημιουργὸ — ὁρόσημο, στὸ βουερὸ κατρακύλισμα τοῦ χρόνου. Τέτοια ὁρόσημα μπορεῖ νὰ στήσῃ τὸ ἄτομο ὅταν ἐσωτερικὰ πυρπολεῖται ἀπὸ τὴν Θεῖα ἐπιμονή, ὅταν εἶναι ἔτοιμο πάντα ν' ἀντιμετωπίσῃ κάθε ἀντιπνευματικὴ εἰσβολὴ καὶ ἔχει πίστι στὸν «Ἀναρχο».

Ἡ Θεῖα Στιγμὴ εἶναι τὸ ἐγκώμιον τῆς αἰωνιότητος καὶ ἡ αἰωνιότητα εἶναι ὁ χώρος τοῦ Ἀχωρήτου.

ΙΚΕΤΗΣ

Ἰκέτης σου ἔτρεξα, ἐκκλησοῦλα τοῦ βουνοῦ,
μὲ τὸν βαθὺν ἀντίλαλον τοῦ ἐσπερινοῦ.
Κι' εἶμαι ὀρφανός. Καὶ ζήτησα νὰ βρῶ ἀντιστύλι
στ' ἀσημοκαντηλιὸ τοῦ φῶς ποὺ μοῦχες στείλει
τοῦ κάμπου πετροκαλαμιά.

* * *

Κι' ἦρθα. Ἀγιοκέρια λάμπανε. Λιθανωτὸς
καπνὸς μὲ πῆρε στὴν ἀγκάλη τοῦ παντός.
Κι' εἶμαι ὀρφανός. Μὰ ὁ ἐσπερινὸς γλυκὰ σημαίνει,
κι' ἄκουσα μιὰ φωνή, μυστηριακὴ νὰ βγαίνῃ:
— Ἐδῶ εἰμ' ἐγώ! τῶν οὐρανῶν ἡ Πλατυτέρα
γιὰ ὅλους Μητέρα!

N. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ

ΚΛΗΡΙΚΟΛΑΪΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Ἐπὶ διαφόρων θεμάτων εἶχον διορισθῇ καὶ αἱ σχετικαὶ ἐπιτροπαί. Ἐξελέγην εἰς τὴν Ἐκπαιδευτικὴν. Αὕτη ἀπετελεῖτο ἀπὸ τοὺς ἐξῆς συναδέλφους μου :

Πανοσιολογ. Τριποδάκην Μελέτιον, Πατρινάκον Νίκωνα.

Αἰδεσιμολογ. Σακελλαρίδην Δημήτριον, Μυστακίδην Γεώργιον, Νανόπουλον Χρήστον, Μιχαηλίδην Δημήτριον, Χατζῆν Γεώργιον.

Καὶ ἀπὸ τοὺς λαϊκοὺς κ. κ. Βαβούδην Νικόλαον, Ἀθανασιάδην Ἐμμανουήλ, Τσοῦρον Τόμ, Κοτροσότον Θεόδωρον, Ἀσημακόπουλον Χρήστον, Πανταζῆν Κωνσταντῖνον, Γεωργίου Σταῦρον, Χαρτοφύλακα Βασίλειον, Κύλλην Ἐμμανουήλ, Ἰωάννην Νάκον.

Ἀφοῦ ἀντηλλάγησαν διάφοροι σκέψεις ἀνετέθη εἰς τὸν Προεδρεύοντα Αἰδ. Β. Εὐθυμίου νὰ κάμῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν τὴν σχετικὴν εἰσήγησιν. Ἔχει δὲ αὕτη ὡς ἐξῆς :

Εἴχομεν διαιρέσει τὸ θέμα εἰς δύο μέρη. Τὸ συναισθηματικὸν καὶ τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῆς θεωρίας.

Κατελῆξαμεν εἰς μερικὰ συμπεράσματα, χάρις εἰς τὴν βοήθειαν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς. Πολὺ μᾶς ἐβοήθησαν εἰς τὴν ἀποκρυστάλλωσιν τῶν ιδεῶν μας τρία ἀναλυτικὰ προγράμματα, τὰ ὅποια εἴχομεν ὑπ' ὄψει. Τὸ πρῶτον τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, τοῦ ὁποίου Διευθυντὴς εἶναι ὁ κ. Ν. Βαβούδης, γνωστὸς παιδαγωγός, καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκφράζει θερμὰς εὐχαριστίας. Τὸ δεύτερον, τὸ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, ὅσον ἀφορᾷ τὰς κατωτέρας τῆς τάξεις, ὑπὸ τὴν ἐμπνευσμένην χειραγωγίαν τοῦ Θεοφίλ. Ἀγίου Ναζιανζοῦ, καὶ τὸ τρίτον, τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἀγίου Βασιλείου, ὅπου διδάσκουν ἐκπαιδευτικοὶ ἐγνωσμένης ἱκανότητος, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Φιλίππου Ἐμμανουήλ.

Καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸ συναισθηματικόν, ἀπεφασίσθη ὅπως μὲ πᾶν μέσον γιγαντωθῇ ὁ ἐνθουσιασμός

τῶν ὁμογενῶν ὑπὲρ τῆς γλώσσης μας. Πρὸς τοῦτο χρειάζεται νὰ τὸ νίξεται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ὅτι ἡ γλῶσσά μας θὰ εὐρύνη τοὺς πνευματικοὺς ὀρίζοντας τοῦ Ἑλληνόπαιδος, θὰ διευκολύνῃ εἰς τὴν τελειότεραν ἐκμάθησιν τῆς ἀγγλικῆς καὶ ἐν γένει νὰ ἐφευρεθοῦν τρόποι διὰ τῶν ὁποίων νὰ ἐπεκταθῇ ἡ παιδείσις. Αὐτὸ δὲ θὰ κατορθωθῇ : α) Μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περιοδεούντων διδασκάλων, ὅπου ὑπάρχουν ὀλίγοι μαθηταὶ καὶ ἀδυνατοῦν, ἔνεκα τῆς ἀποστάσεως, νὰ φοιτοῦν εἰς τὸ τακτικὸν Κοινοτικὸν Σχολεῖον.

β) Μὲ τὴν δημιουργίαν ἐνδιαφέροντος ἐκ μέρους τῶν γονέων νὰ ἀποστέλλουν τὰ παιδιὰ τους εἰς τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον, διότι σήμερον μόνον 10 τοῖς ἑκατὸν ἀπὸ τοὺς γονεῖς κάμουν τὸ ἱερὸν αὐτὸ κατήκον.

γ) Νὰ σχηματισθῇ Σύλλογος τῶν Γονέων καὶ Διδασκάλων, οὕτως ὥστε τὰ Ἑλληνόπαιδα νὰ ἐνθαρρύνονται εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς γλώσσης.

δ) Νὰ ἰδρυθοῦν νυκτερινὰ σχολεῖα διὰ τοὺς νέους καὶ τὰς νεάνιδας ποὺ ἀπεφοίτησαν ἀπὸ τὰ Κοινοτικά Σχολεῖα.

ε) Νὰ καταρτισθοῦν παιδικαὶ βιβλιοθηκαὶ καὶ ἡθοπλαστικὸς κινηματογράφος.

στ) Νὰ γίνεται μάθημα καὶ δι' ἀλληλογραφίας.

ζ) Νὰ ἀποστέλλωνται ὁδηγαὶ εἰς τοὺς διδασκάλους.

η) Σὺν τῷ χρόνῳ νὰ καθιερῶνουν αἱ ἀρχαὶ μας τὸν θεσμόν τῶν ἐπιθεωρητῶν.

θ) Νὰ δημιουργηθοῦν στελέχη διδασκαλικά, ἀντάξια τῶν προσδοκίων τῶν ἀποδήμων. Ἀλλὰ περὶ αὐτοῦ θὰ γίνῃ ἐξήγησις κατωτέρω, ὅταν θὰ λάθωμεν ἀφορμὴν νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τοῦ ἔργου τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἀγίου Βασιλείου. Τώρα ὁμως πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι μεγάλη ἀνάγκη εἶναι ὅπως ὑψωθῇ ἡ θέσις τοῦ διδασκάλου. Αὐτὸ δὲ θὰ ἐπιτευχῇ ὅταν μονιμοποιηθῇ

ὑπὸ Πρωτοπρ. Β. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ὁ διδάσκαλος, ὅταν δὲν θεωρῇται πλέον ὁ παρίας τῆς κοινωνίας, ὅταν ἱκανοποιεῖται οἰκονομικῶς πρὸς ἀξιοπρεπὴ συντήρησίν του, πληρωνόμενος τοῦλάχιστον 120 δολλάρια μηνιαίως ἐπὶ δωδεκάμηνον εἰς τὰ ἀπογευματινὰ μας σχολεῖα. Ἐπίσης, νὰ ἐξασφαλισθῇ τὸ γῆρας καὶ ἡ ἀσθένεια τοῦ διδασκάλου, μὲ τὴν ἡθικὴν καὶ ὑλικὴν βοήθειαν τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν Κοινοτήτων.

Κατόπιν ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξήτασε ποῖα σχολεῖα μᾶς χρειάζονται. Πρὸς τὸ παρὸν αἱ Κοινότητές μας ἔχουν ὑπὲρ τετρακόσια ἀπογευματινὰ καὶ πολὺ ὀλίγα ἡμερήσια. Ὡς γνωστόν, τὰ σχολεῖα εἶναι ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ μέλλοντός μας. Ἐκ τῶν δύο τούτων τύπων τῶν σχολείων, ἀναμφιβόλως τὰ ἡμερήσια εἶναι ἀνώτερα ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Αὐτὰ πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς ἐκπαιδευτικῆς μας ζωῆς. Ὅπου ἰδρύθησαν ἐπέτυχαν ἀμέσως. Οἱ τρόφιμοί των εἶναι κάτοχοι καὶ τῆς ἀγγλικῆς καὶ τῆς ἑλληνικῆς. Αὐτοὶ μεταβαίνουντες εἰς τὰς ἀνωτέρας σχολὰς τῆς χώρας, εὐρίσκουν πολλὰς εὐκολίας διὰ τὴν συνέχισιν τῶν σπουδῶν των. Εἴτε θεωρητικά εἶναι αὐταί, εἴτε πρακτικά.

Εἰσέρχομαι εἰς μερικάς λεπτομερείας, διὰ νὰ ἐνημερωθῶν οἱ ἀγαπητοὶ σύνεδροι, διότι ὑπάρχουν καὶ ἡττοπαθεῖς μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι διῆσχυρίζονται ὅτι τὰ ἡμερήσια ἐμποδίζουν τὴν ἀγγλικὴν μόρφωσιν τῶν Ἑλληνοπαίδων. Ἰδοὺ καὶ τὰ παραδείγματα. Πρῶτον τὸ σχολεῖον τῆς Ἀγίας Τριάδος τοῦ Λόουελλ. Αὐτὸ ὑπερφηανεύεται διότι οἱ ἀπόφοιτοὶ του διαπρέπουν εἰς τὰ Γυμνάσια τῆς πόλεως καὶ βραβεύονται. Τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν καὶ τὰ ἡμερήσια τοῦ Σικάγου. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ Ἑλληνοαμερικανικὸν Ἐκπαιδευτήριον τοῦ

Μπρόνξ, ἐπὶ 38 ὁλόκληρα ἔτη, σκορπίζει ἀκτινοβολίας Ἑλληνικοῦ Φωτός. Ἐπάνω εἰς τὰς ἰδίας γραμμὰς θαδίζει καὶ τὸ ἰδιωτικὸν σχολεῖον τῆς κ. Βέντοθα, καθὼς καὶ τὸ σχολεῖον τοῦ Μοντρεάλ, Καναδά, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Μιχαὴλ Σταυρίδου. Ὡς πρὸς τὸ ἡμερήσιον τοῦ Καθηδρικοῦ, τὸ ὁποῖον ἰδρύθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐσημείωσε σταθμὸν εὐέλπιδά εἰς τὴν ἱστορίαν του καὶ ἔδωκε σύνθημα πνευματικῆς ἐκκινήσεως καὶ εἰς ἄλλας Κοινότητας. Τί δὲ θὰ εἴπη κανεὶς διὰ τὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Ἀγίου Βασιλείου;

Διὰ τοὺς τυχόν ἀγνοοῦντας ἀναφέρω ὅτι τὸ ἴδρυμα αὐτὸ μαζὺ μὲ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν ἀποτελεῖ τὴν σπονδυλικὴν στήλην τοῦ ὀργανισμοῦ μας ἐν Ἀμερικῇ. Ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο τμήματα, τὸ ὀρφανοτροφεῖον καὶ τὸ διδασκαλεῖον. Εἰς τὸ πρῶτον φοιτοῦν δυστυχῇ πλάσματα καὶ ἐκεῖ εἶνε ἐνθουσιασμένοι μὲ τὸν καταρτισμὸν των καὶ εἰς τὰς δύο γλώσσας καὶ εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς θρησκείας μας, τὸ δὲ δευτερον προετοιμάζει τὰς μελλούσας διδασκαλίσσας τῶν σχολείων μας. Ὡς εὐλογία Θεοῦ ἡ ἔμπνευσις αὐτῇ τοῦ τέως Ἀρχιεπισκόπου μας κ. Ἀθηναγόρου καὶ τῶν Φιλοπτῶχων Ἀδελφοτήτων. Τοιοῦτους καρποὺς ἔφερε τὸ ἴδρυμα αὐτὸ κατὰ τὸ ὀλιγοχρόνιον τοῦ διαστήματος, ὥστε οἱ παρακολουθοῦντες τὴν λειτουργίαν του μένουν ἐκπληκτοί. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν περυσινῶν ἐξετάσεων, ὅποτε αἱ φοιτήτριαι παρέστησαν τὴν ἀρχαίαν τραγωδίαν «Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι», τόσον ἐπιτυχῆς ἦτο ἡ ἀπαγγελία καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν ἐννοιῶν τοῦ ἀρχαίου τραγωδοῦ, ὥστε πολλοὶ διανοούμενοι καὶ ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι τῆς πατρίδος, μετὰ δυσκολίας συνεκράτησαν τὴν συγκίνησιν καὶ τὸν θαυμασμόν των. Τὸ τοιοῦτον, βέβαια, ὀφείλεται εἰς τὸ ἐκλεκτὸν προσωπικὸν τῆς Ἀκαδημίας, μετὰ τοῦ ὁποῖου ἐξαιρετικὴν θέσιν κατέχει ὁ διευθυντής της κ. Ἐμμανουήλ, ὁ κ. Διαμαντόπουλος καὶ ὁ κ. Παραρᾶς. Οὗτοι, ἐκτὸς τῆς παιδαγωγικῆς Ἑλληνικῆς μορφώσε-

ως, ἔχουν πλουτισθῇ καὶ μὲ τὰ θαυμάσια Ἀμερικανικὰ συστήματα.

Κατόπιν ἡ ἐπιτροπὴ ἐμελέτησε τὰ συστήματα ποὺ πρέπει νὰ ἐφαρμοσθοῦν εἰς τὰ σχολεῖά μας. Φρονεῖ ὅτι ἐπειδὴ αἱ συνθήκαι ὑπὸ τὰς ὁποίας ζῶμεν ἐδῶ εἶνε πολὺ διαφορετικαὶ ἀπὸ ἐκείνας ποὺ ἐζήσαμεν στὴν πατρίδα, πρέπει νὰ προσανατολισθῶμεν πρὸς τὸν Ἀμερικανικὸν πολιτισμὸν, νὰ τὸν συνδυάσωμεν πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν καὶ ἐπὶ πλέον νὰ ἐμπνεώμεθα ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξον ἰδεολογίαν μας. Αὐταὶ εἶνε αἱ τρεῖς θάσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ στηριχθῇ τὸ Κοινοτικὸν μας οἰκοδόμημα.

Ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ ἐργασία τῶν σχολείων μας πρέπει νὰ περιστρέφεται περί τῶν ἑξῆς σημείων:

α) Νὰ γίνεται ἡθικοθρησκευτικὸς φρονιματισμὸς τῶν παιδιῶν.

β) Ἀρτιώτερος καταρτισμὸς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

γ) Καλλιέργεια τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ πληρεστέρα γνῶσις τῶν ἑλληνικῶν ἐκδηλώσεων.

δ) Παράλληλος ἀνάπτυξις τῶν ἀμερικανικῶν ἰδεωδῶν.

ε) Ἐπιμελεμένη ὕλη τῆς διδασκτέας ὕλης ἀπὸ βιβλία συντεταγμένα ἐδῶ ἀπὸ ἐιδικούς.

στ) Νὰ καταρτισθοῦν πρὸ παντὸς κατὰλληλα στελέχη, τὰ ὁποῖα νὰ ἐφαρμόζουν συστηματικὰ τὰς ἀρχὰς τῆς γενικῆς ἀγωγῆς, νὰ καλλιερгоῦν τὴν ἀγάπην πρὸς τὰ δόγματα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, νὰ ἐμπνέουν αἰσθήματα πρὸς τὸν ἑλληνικὸν καὶ ἀμερικανικὸν πολιτισμὸν, νὰ ἐνημερώνουν τοὺς διδασκόμενους καὶ μὴ περὶ τῶν προβλημάτων τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ καὶ τέλος νὰ ἐφαρμόζουν τὰ πορίσματα τῆς ἐπιστήμης κατὰ τὰ τελευταῖα δεδομένα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ κάμνει ἔκκλησιν εἰς τὰ μέλη τῆς Συνελεύσεως, ὅπως μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν υἱοθετήσουν τὸ Ἐκπαιδευτικὸν πρόγραμμα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὅπως ἰδρῶσουν εἰς τὰς Κοινότητάς των ἡμερήσια σχολεῖα, ὅπου εἶνε δυνατόν, νὰ συστηματοποιήσουν τὰ ὑπάρχοντα ἀπογευματινὰ, ὑποστη-

ρίζουν δὲ ὁλοψύχως τὴν Ἀκαδημίαν καὶ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν.

ΤΟ ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ἡ Κληρικολαϊκὴ Συνέλευσις ἐψήφισε τὰ ἀκόλουθα μέτρα διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν:

1) Πολλαπλασιασὶς πάσης δυνάμει τῶν ἡμερησίων σχολείων.

2) Ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ τῶν Περιφερομένων διδασκάλων, ὅπως γενικευθῇ ἡ ἑλληνικὴ μόρφωσις.

3) Δημιουργία ἐνδιαφέροντος ἐκ μέρους τῶν γονέων διὰ τὸ ἑλληνικὸν σχολεῖον, διὰ τοῦ θεσμοῦ τῶν Συλλόγων Γονέων καὶ Διδασκάλων. Σκοπὸς εἶναι ὅπως συγκρατοῦν οἱ γονεῖς τὸ ἐνδιαφέρον των ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου καὶ δημιουργοῦν ἐνδιαφέρον εἰς ἄλλους γονεῖς. Οἱ Σύλλογοι Γονέων καὶ Διδασκάλων δύνανται νὰ ἀποθοῦν ἕνα θῆμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον νὰ ὁμιληθῇ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ὑπὸ τῶν γονέων τῆς νέας γενεᾶς. Ἐχομεν προηγούμενον τοιοῦτον ἀπὸ τοὺς Φιλεκπαιδευτικούς Συλλόγους.

4) Προσπάθεια ἐκ μέρους τῶν σχολικῶν ἀρχῶν, ὅπως μείνῃ τὸ παιδί μέχρι τῆς ΣΤ' τάξεως.

5) Ἰδρύσεις Νυκτερινῶν Σχολείων διὰ τὰ μεγάλα παιδιά.

6) Βοηθήματα διὰ τοὺς διδασκάλους. Ἐντυπα διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Ὁδηγίαι, ἀναλυτικὰ προγράμματα, ἐγκεκρμένα βιβλία, κλπ.

7) Παιδικὰ βιβλιοθήκαι.

8) Ἐφαρμογὴ θαμνηδὸν τοῦ θεσμοῦ τῶν ἐποπτῶν.

9) Βελτίωσις τῆς θέσεως τοῦ διδασκάλου.

α) Μονιμοποίησις τῆς θέσεως του. Δὲν θὰ παύεται ἂν δὲν ὑπάρχει σοβαρὸς λόγος.

β) Κατώτατον ὄριον μισθοῦ 120 δολλάρια τὸν μῆνα, ὡς εἶχεν ἀποφασισθῇ εἰς προηγούμενας Συνελεύσεις. Δωδεκάμηνος μισθοδοσία.

γ) Διὰ ἐμπρόσθετον ὑπηρεσίαν, χοράρχου ἢ ψάλτου ἢ γραμματέ-

(Συνέχεια εἰς τὴν 11ην σελίδα)

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΜΒΩΝ

ΤΟ ΚΑΥΧΗΜΑ ΜΑΣ

Ἐπισκόπου Ἑλαίας ΑΘΗΝΑΓΟΡΑ

Ἀδελφοί. Κυτάξατε πόσο μεγάλη είναι τὰ γράμματα πού ἔγραψα γιὰ σᾶς μέ τὸ χέρι μου. Ἐκεῖνοι πού σᾶς ἀναγκάζουν νὰ κάμετε τὴν περιτομὴν εἶναι ἄνθρωποι πού ἐνδιαφέρονται πῶς νὰ ἀρέσουν εἰς τοὺς ἄλλους καὶ ν' ἀποφύγουν τὸν διωγμὸν πού προκαλεῖ ἡ πίστις τοῦ ἐσταυρωμένου Χριστοῦ. Διότι μήτε αὐτοὶ πού ἔχουν τὴν περιτομὴν ἐφαρμόζουν τὸν Νόμον. Ἀλλὰ θέλουν νὰ ὑποστήτε σεῖς τὴν περιτομὴν, γιὰ νὰ τὴν ἔχουν ὡς καύχημα. Ἀλλὰ γιὰ μένα δὲν ὑπάρχει ἄλλο καύχημα ἀπὸ τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου σταυρώθηκε μέσα μου ὁ κόσμος κι' ἐγὼ στέκομαι νεκρὸς ἀπέναντί του. Διότι διὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν δὲν λογαριάζεται μήτε ὁ περιτετμημένος μήτε ὁ ἀπερίτετος, παρὰ ἐκεῖνος πού ἔγινε νέον δημιουργημα. Σ' ὅσους θὰ χειραγωγηθοῦν ἀπ' αὐτὸν τὸν κανόνα εἰρήνῃ καὶ ἔλεος καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ. Εἰς τὸ ἐξῆς κανεῖς ἄς μὴ μέ ἐνοχλῇ μέ τις θεωρίες του. Διότι φέρω πάνω στὸ σῶμά μου τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀδελφοί, ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος σᾶς. Ἀμήν. (Παράφρ. Γαλάτας 6, 11-18).

Τὸ καύχημα τοῦ κόσμου εἶναι τὰ πράγματα. Εἶναι ἡ δύναμις καὶ ἡ μάθησις. Εἶναι ἡ δόξα καὶ ἡ ἀπόκτησις καὶ ἡ ἐπικράτησις. Τὸ καύχημα ὅμως τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου εἶναι κάπου ἄλλο. Εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας ὁ Παῦλος καθορίζει τὸ καύχημα τοῦ Χριστιανοῦ. Εἶναι ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

Ἦτο δυνατόν νὰ στερεώσῃ ὁ Παῦλος τὸ καύχημά του κάπου ἄλλο. Ἦτο μεγάλος ἄνθρωπος. Ἦτο πολὺ μελετημένος, ἀλλὰ δὲν ἐκαυχῆθη διὰ τὰς γνώσεις του. Ἦτο Ἰουδαῖος ἐκ τῆς Φυλῆς Βενια-

μίν, ἀλλὰ δὲν ὑπερηφανεύθη διὰ τὴν περιδοξὸν καταγωγὴν του. Γεννημένος μέ προτερήματα ἀρχηγοῦ δὲν ἐκαυχῆθη ὅτι μπορούσε νὰ διοικῇ καὶ νὰ κατευθύνῃ τοὺς ἄλλους. Ἦτο φιλόδοξος, ἀλλὰ δὲν ἐζήτησε προσωπικὴν ἱκανοποίησιν. Ἦτο ἄνθρωπος ἀκαταλύτου ἐνθουσιασμοῦ, ἀλλ' οὐδέποτε ἐθεώρησε καλὸν νὰ καυχῆθῃ διὰ τὸν φλογερὸν του ζῆλον. Ἦτο φιλόσοφος, ἀλλὰ δὲν ἔκαμε τὴν φιλοσοφίαν μοναδικὸν θέμα τῆς μελέτης του. Τὸ θέμα του ὑπὲρ πᾶν ἄλλο καὶ τὸ καύχημά του ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἦτο ὁ Σταυρὸς μέ τὸν καρφωμένον Χριστόν. Αὐτὸ γράφει πρὸς τοὺς Χριστιανούς τῆς Γαλατίας. «Δὲν ὑπάρχει γιὰ μένα καύχημα ἄλλο ἀπὸ τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Ἐμάθαμεν διὰ μέσου τῶν αἰώνων νὰ ὑποκλινώμεθα ἐνώπιον μεγάλων ἀνδρῶν καὶ ἐξόχων προσώπων. Ὑπεκλίθη ἡ ἀνθρωπίνῃ σκέψις μπροστὰ στὸ ἡθικὸν ὕψος ἐνὸς Σωκράτους. Ἐγονάτισε ὁ ἀνθρώπινος νοῦς πρὸ τῆς ὑπερόχου φιλοσοφικῆς βαθύτητος ἐνὸς Πλάτωνος. Κατελήφθη ὑπὸ δέους μπροστὰ στὴν πολύμορφον καὶ πολυμερῆ ἐπιστημονικότητα ἐνὸς Ἀριστοτέλους. Ἐκαυχῆθη ὁ κόσμος διὰ τοὺς γίγαντας τῆς σκέψεως καὶ τῆς δυνάμεως. Ἀλλ' ὁ Ἀπόστολος παρακαλεῖ τὸν κόσμον νὰ καυχῆθῃ ἐνώπιον μιᾶς κρεμάλας, ἐνώπιον μιᾶς ἀνθρωπίνης ἀγχόνης.

Ὅργανον θανατικῶν ἐκτελέσεων ὁ Σταυρὸς. Ἀγχὼν κακουργικὴ ὁ Σταυρὸς. Ἐπάνω εἰς αὐτὸν ἐσπαρτάρησαν ἀνθρώπινα σώματα. Τέτοιο ὄργανον καλούμεθα ὑπὸ τοῦ Παύλου καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς ἐπὶ τούτῳ ἐορτὰς νὰ σεβασθῶμεν καὶ νὰ προσκυνήσωμεν.

Καὶ τί μέ τοῦτο; Τί κι' ἂν ἦτο ὄργανον κακουργικῶν ἐκτελέσεων ὁ Σταυρὸς; Τί κι' ἂν ἦτο κρεμάλα τῶν καταδίκων καὶ τῶν λι-

στῶν; Ἀπὸ τότε πού τὸ Σῶμα τοῦ Μάρτυρος τῆς ιδέας, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Θεανθρώπου Λυτρωτοῦ, ἐσπαρτάρισε ἐπάνω του, ἀπὸ τότε πού ἐθάφη μέ τὸ αἱμά Του, ἀπὸ τότε πού ἐβράχῃ μέ τὸν ἰδρώτα καὶ μέ τὰ δάκρυα τῆς ἀγωνίας Του, μετετράπη εἰς σύμβολον ὑπεράτης ἐννοίας. Ἀπὸ τότε μετεποιήθη ὁ Σταυρὸς εἰς ὄργανον προστάσιος καὶ λυτρωμοῦ. Ἀπὸ τότε τὸ ξύλον τὸ ἀτιμὸν ἐξετιμήθη εἰς τίμιον καὶ ἅγιον. Ἀπὸ τότε μετετράπη ἀπὸ ἐμβλημα καταισχύνῃς εἰς σύμβολον σωτηρίας, εἰς καύχημα καὶ ἐνδειγμα πίστεως καὶ ἐλπιδος.

Κάτω ἀπὸ τὴν σκιάν τοῦ Σταυροῦ γράφεται ἀπὸ τότε ἡ ἱστορία μας. Μὲ αὐτὸν προχωροῦμεν. Τὸν φέρουν οἱ ἀρχηγοί μας ὡς παράσημον. Ὀλόκληρος ἡ Χριστιανικὴ ἀνθρωπότης τὸν ἀναγνωρίζει ὡς σύμβολον πνευματικῆς ἐτοιμασίας, καὶ ὡς πηγὴν ἐμπνεύσεως τῶν ἔργων τῆς θυσίας, πρὸς περιφρούρησιν τῶν ἡθικῶν ἀξιών τῆς ζωῆς.

Καὶ ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι «Ἕλληγες Χριστιανοὶ ἔχομεν τὸν Σταυρὸν ὡς τὸ ξύλον τὸ πανσεβάσμιον, τὸ ξύλον τὸ τίμιον, τὸ ὅπλον τὸ ἀήτητον. «Ἐν τούτῳ νίκα», λέγομεν καὶ προχωροῦμεν. Αὐτὸ κατέστη τὸ σύμβολόν μας, τὸ σύνθημά μας. Μὲ τὸν Σταυρὸν ἀντιμετωπίζομεν τὰς δυστυχίας μας. Μὲ αὐτὸν ἐφορμῶμεν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ μας πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἀκεραιότητος τῆς Πατρίδος μας. Πίπτοντες καὶ ἀνίστάμενοι ἐπ' αὐτοῦ κρατούμεθα καὶ τὸ σημεῖόν του διαγράφομεν ἐπάνω μας καὶ προχωροῦμεν. Καὶ «ὅταν κάνω τὸν Σταυρὸν μου ἄρμα ἔχω στὸ πλευρό μου» ἐπαναλαμβάνομεν ἀπὸ τῆς παιδικῆς μας ἡλικίας μέχρι τοῦ θανάτου μας. Καὶ τὸ πιστεύομεν. Καὶ τὸ ἐκδηλώνομεν εἰς τὰς ἐορτὰς πού διὰ νὰ μελετῶμεν τὸ νόημα τοῦ Σταυροῦ διωργάνωσεν ἡ Ἐκκλησία μας.

Ὁ Σταυρὸς, τὸ καύχημα τοῦ Παύλου καὶ τὸ καύχημα τῶν Χριστιανῶν δὲν εἶναι μόνον τὸ σχῆμα καὶ τὸ σύμβολον, ἀλλὰ καὶ τὸ σύστημα τῆς ἱστορικῆς καὶ δογματικῆς ἀληθείας, διὰ τῆς ὁποίας πα-

ρουσιάζεται ο Ἰησοῦς Χριστὸς Σωτήρ ἀναμάρτητος κόσμου ἀμαρτωλοῦ. Αὐτὸ εἶναι τὸ νόημα τοῦ Σταυροῦ πρὸς τὸ ὁποῖον μᾶς κατευθύνει διὰ τῶν ἑορτῶν πρὸς τιμὴν τοῦ Σταυροῦ ἢ Ἐκκλησία μας, προσπαθοῦσα καὶ δι' αὐτῶν νὰ ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν μας καὶ νὰ μᾶς κἀνὴ νὰ μελετῶμεν τὴν ἔκτασίν του καὶ νὰ εἰσχωρήσωμεν ὅσον δυνάμεθα εἰς τὰ βάθη τοῦ μυστηρίου ποῦ ἀποκαλύπτει ὁ Σταυρὸς.

Μελετῶντες τὸ νόημα τοῦ Σταυροῦ ἀποκαλύπτομεν τὸν χαρακτήρα τοῦ Θεοῦ. Διότι ὁ Σταυρὸς μας ἀποκαλύπτει τὴν ἔκτασιν τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Φαίνεται ὅαν νὰ εἶναι τὸ κλειδί διὰ τοῦ ὁποίου μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀνοίξῃ τὰς πύλας τοῦ Θεοῦ Σχεδίου καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἔκτασιν τῆς ἀγάπης ποῦ ἔδειξεν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Δὲν καταλάβαμε πόσον ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ τὸν ἄνθρωπον παρὰ μόνον ὅταν ἐπάνω στὸν Σταυρὸν ὑφίστατο τὴν μαρτυρικὴν ἀγωνίαν τοῦ Σταυρικοῦ Θανάτου ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Θέλεις νὰ μάθῃς ἀναγνώστὰ μου, τί ἰδέαν ἔχει ὁ Θεὸς διὰ τὸν ἄνθρωπον; Κύτταξε τὸν Σταυρόν. Διότι ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἀποθνήσκει δι' ὅλους, καὶ δι' ἐσέ, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ διὰ νὰ θυσιάζεται ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν κόσμον, γιὰ σένα καὶ γιὰ μένα, θὰ πῇ ὅτι ὁ Θεὸς ἀναγνώριζε ὅτι ἔχομεν κάποιαν ἀξίαν. Θὰ πῇ ὅτι ἔχει μεγάλην ἰδέαν διὰ τὸν ἄνθρωπον. Εὐρίσκει εἰς αὐτὸν τὴν εἰκόνα Του ὁ Θεός, παραμορφωμένην μὲν ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας τὴν ἀκαθαρσίαν, ἀλλὰ διατηροῦσαν τὰ δείγματα καὶ τὰ χαρακτηριστικά τοῦ ἀρχετύπου.

Τὴν εἰκόνα αὐτὴν τὴν καθαρίζει ὁ Θεός. Ἦτο ἀδύνατον νὰ καθαρὶσῇ ὁ ἄνθρωπος μόνος του. Εἶχε τόσον ἐξοικειωθῇ μὲ τὴν κατάστασιν τῆς ἀκαθαρσίας του ὥστε, παρὰ τὴν ἐσωτερικὴν διαμαρτυρίαν, νὰ τὴν θεωρῇ φυσικὴν. Ἀπεσταλμένοι Θεηγόροι, Προφῆται καὶ Μυστολόγται, ἀπεκάλυπτον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν ἀφύσικον κατάστασιν του. Ἀλλ' ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἀβύσσου

τῆς ἀνωμάλου καταστάσεώς του δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τὸν ἀνελκύσουν αἱ προφητεῖαι καὶ αἱ ρήσεις, τὰ αἰνίγματα καὶ τὰ κυθόλεξα τῶν ὀπτασιαστῶν καὶ τῶν ποιητῶν. Μόνον ὁ Θεὸς ἦτο δυνατόν νὸ ἀνθέξῃ τὸ βάρος καὶ νὰ τραθῆξῃ τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὰ ἄνω. Μόνον τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ μποροῦσε νὰ ἀνθέξῃ τὸν ἄνθρωπον, τὸν φορτωμένον μὲ τὰ παράσιτα καὶ τὰ ἀφύσικα τῆς ἀμαρτίας ἀποκτήματα.

Καὶ ἰδοὺ ὁ Σταυρὸς παρουσιάζεται ὡς ἡ μέθοδος τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ὁποίας ἦλθεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ζωῆς τῆς ἀληθινῆς ἀπὸ τὰ βάθη τῆς σκοτεινῆς καὶ ἀμαρτωλῆς. Αὐτὸ τὸ μυστήριον τῆς ἀνελκύσεως τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῆς κλίμακος τοῦ Σταυροῦ περιγράφει μὲ καταφανῇ κατὰπληξιν, μετὰ τὴν Σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ, ὁ μαθητὴς τῆς ἀγάπης ὅταν ἔγραφε: «Τόσον ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον ὥστε καὶ τὸν Υἱόν του τὸν μονογενῆ ἔδωκε γιὰ νὰ σωθοῦν καὶ νὰ μὴ χαθοῦν ἐκεῖνοι ποῦ θὰ πιστεύσουν εἰς αὐτόν».

Δι' αὐτὸ ἐκαυχᾶτο ὁ Παῦλος. Δι' αὐτὸ καυχώμεθα καὶ ἡμεῖς. Ὁ Σταυρὸς εἶναι τὸ καύχημά μας. διότι διὰ τῆς Σταυρικῆς Θυσίας τοῦ Χριστοῦ εἶδαμε πόσον μᾶς ἀγαπᾷ ὁ Θεός. Διότι ἐγνωρίσαμεν τὴν μέθοδον διὰ τῆς ὁποίας μᾶς ἀπεκατέστησεν ὁ Θεὸς μέσα εἰς τὴν ἀγάπην του.

Ἡ μέθοδος αὕτη διὰ τῆς ὁποίας μᾶς ἔκαμεν ὁ Θεὸς νὰ καταλάβωμεν τὴν ἀξίαν μας καὶ νὰ ἐννοήσωμεν τὸν χαρακτήρα Του εἶναι πηγὴ, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἀντλοῦμεν δυνάμεις ἠθικάς. Ἀναμφιβόλως ἀπεδείχθη μὲ τὴν ἐκδηλὸν ἀδυναμίαν τῆς θυσίας Του δυνατώτερος ὁ Σταυρωμένος Χριστὸς ἀπὸ τὸν Πιλάτον καὶ τὸ Ἰουδαϊκὸν Συνέδριον. Ἐστάθησαν δυνατώτεροι μέσα εἰς τὴν ἀδυναμίαν των καὶ τὴν ἀσημότητά των οἱ Μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τοὺς διώκτας καὶ σφαγιαστάς των. Φαίνεται ὅτι τὸ περίβλημα τῆς θυσίας εἶναι ἡ ἀδυναμία. Μέσα ὅμως ἀπὸ τὸ περίβλημα τοῦτο ἐκπηδᾷ δυνάμεις ἡ

ὁποία μετουσιώνει τὸν κόσμον. Ἡ δυνάμις ποῦ ἐξαπελύθη ἀπὸ τὴν θυσίαν τοῦ Χριστοῦ ἐδείχθη εἰς τὴν Ἀνάστασιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μετέπειτα κίνησιν, ἡ ὁποία ἔδωκε κατεύθυνσιν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα νέας ζωῆς, νέας σκέψεως, νέας ἠθικῆς ἀξιολογήσεως τῶν πραγμάτων καὶ τῶν καταστάσεων καὶ τῶν γεγονότων καὶ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος.

Ὅ,τι καλὸν ἔχει ὁ κόσμος μας, ὅ,τι ἀληθές καὶ δίκαιον καὶ ἀνώτερον χαρακτηρίζει τὴν σκέψιν μας καὶ τὴν ζωὴν μας εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς δυνατῆς πνοῆς ποῦ ἐξεχύθη ἀπὸ τὴν θυσίαν τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἱστορία δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ παραδείγματα ἀληθινῆς ἠθικῆς δυνάμεως καὶ ἀνωτερότητος παρὰ μόνον μέσα εἰς τὴν περίοδον ποῦ τὴν καλύπτει ἡ σκιά τοῦ Σταυροῦ, τὸ Σύμβολον τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ, τὸ καύχημά μας.

Ὁ Ἀποστόλος ἀνεγνώρισε τὸν Σταυρὸν ὡς καύχημά του, ἐνῶ ἀκόμη ἡ σωτηριώδης σκιά του δὲν εἶχε ἐπεκταθῇ. Σήμερον ἡ σκιά τοῦ Σταυροῦ καλύπτει τὴν οἰκουμένην. Ὅπουδῆποτε καὶ ἂν στραφῇ τὸ μάτι μας θὰ συναντήσῃ τὸν Σταυρόν. Δὲν εἶναι καὶ τοῦτο γιὰ μᾶς αἰτία καυχήσεως; Βεβαίως δὲν κατεκάλυψεν ἀκόμη τὸν κόσμον ὅλον ἡ σκιά τοῦ Σταυροῦ. Δὲν ἐπεβλήθη ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν ἀνθρωπίνην σκέψιν τὸ νόημα τοῦ Σταυροῦ. Δὲν ἠχμαλώτισεν ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν ὁ λόγος τοῦ Σταυροῦ. Εἶναι ἀκόμη διὰ πολλὸν κόσμον ὁ Σταυρὸς «σκάνδαλον». Εἶναι ἀκόμη μωρία διὰ μερικοὺς ὁ Σταυρὸς. Ἀλλ' ἡ ἱστορία του δὲν εἶναι παρὰ μία διηνεκὴς ἐξόρμησις ἠθικῆς προόδου καὶ πνευματικῆς κατακτήσεως.

Τὸ παρελθὸν τοῦ λόγου καὶ τοῦ μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ ἐπηρεάζει τὸ παρὸν του κατὰ τρόπον ἐπιβλητικόν. Καὶ τὸ μέλλον ἀνοίγεται ἐνώπιόν του ἐνθαρρυντικόν. Διηνεκῶς προχωρεῖ ὁ Σταυρὸς. Οὐδέποτε θὰ ὀπισθοχωρήσῃ. Τὰ ἐμπόδια δὲν τὸν σταματοῦν. Συνήνησε εἰς τὴν προοδευτικὴν πορείαν του πολυώνυμα καὶ πολύμορφα ἐμ-

πόδια. Συνήντησε τὴν Ἰουδαϊκὴν ἐχθρότητα καὶ τὸν πρῶτον αἰῶνα τῆς ἐμφανισέως του. Ἀλλὰ τὴν ἐχθρότητα κατὰ τὸν πρῶτον αἰῶνα σε ἐπιτυχῶς. Μετουσίωσε τὴν ἐχθρότητα πολλῶν Ἰουδαίων τὸ μυστήριον τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ εἰς ἐνθουσιώδη συμπαράστασιν. Ἐζώγρησε μέσα ἀπὸ τὴν λυσσώδη αὐτὴν ἐχθρότητα τύπους σὰν τὸν Σαῦλον διὰ νὰ τὸν μεταποιήσῃ εἰς Παῦλον, Ἀπόστολον, φλεγομένην χριστιανικὴν προσωπικότητα, καρδίαν πάλλουσαν ἀπὸ ἀγάπην καὶ ἐνθουσιασμόν πρὸς διάδοσιν τοῦ λόγου τοῦ Σταυροῦ καὶ ἐρμηνείαν τοῦ νοήματός του.

Εἰς τὴν προοδευτικὴν καὶ σωτηριώδη πορείαν του ὁ Σταυρὸς συνήντησε καὶ συνεπλάκη μὲ τὴν εἰδωλολατρειάν μὲ τὴν ἠθικὴν φιλοσοφικὴν κριτικὴν κατὰ τὸν δεῦτερον καὶ τρίτον καὶ τέταρτον αἰῶνα τῆς δράσεώς του. Παρὰ τὴν δυνατὴν ἀντίδρασιν δὲν ἤργησε νὰ πηχθῇ παρὰ τὸ Καπιτώλιον τῆς Ρώμης, καὶ παρὰ τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ νὰ καλλιεργήσῃ τὸ νόημά του μέσα εἰς τὸν ἐρευνητικὸν λογικισμόν τῶν φιλοσόφων καὶ νὰ στρατολογήσῃ ἀπὸ αὐτοὺς ἀπολογητὰς καὶ ἐρμηνευτὰς τοῦ βάθους τοῦ μυστηρίου τῆς Σταυρικῆς θυσίας.

Καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους ὁ λόγος τοῦ Σταυροῦ συνεπλάκη μὲ πολλοὺς ἐχθρούς. Δὲν ἦτο μικρὸς ἐχθρὸς ὁ σκεπτικισμὸς καὶ ὁ ὕλισμὸς ποὺ ἐκήρυττον οἱ Γάλλοι Ἐγκυκλοπαιδισταί. Ἐκαυχήθησαν ὅτι ἦλθεν ὁ καιρὸς νὰ ἐνταφιασθῇ ἡ Χριστιανικὴ Θρησκεία. Ἐπερίμεναν νὰ ἐξαφανισθῇ ὁ Σταυρὸς. Εἶπαν πολλά. Παρέσυραν ἄρκετούς. Ἀλλὰ δὲν ἐνίκησαν τὸν Σταυρόν. Αὐτοῦ ὁ λόγος ἀκόμη ἀκούεται καὶ ἐπικρατεῖ καὶ προχωρεῖ, ἐνῶ ἐκεῖνοι ἔμειναν εἰς τὸ περιθώριον τῆς ἱστορίας παραδειγμάτων πεπλανημένων ἀνθρώπων κακῆς θελήσεως καὶ διασυρμοῦ τῆς ἠθικῆς ωραιότητος τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἀξιών αὐτῆς.

Καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν μας τὸ ἴδιον ἐπαναλαμβάνεται. Εἰς τὴν διάβασιν τοῦ Σταυροῦ δυνατὰ καὶ μεθοδικὰ ἐμπόδια παρουσιάζονται ὡς

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΟ ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ

Ὁ ἥλιος γέρνει στ' οὐρανοῦ, τὰ χρυσομένα βάθῃ πέλαγα, κάμπους καὶ βουνά, ὅλα χρυσὰ τὰ βάφει, σκorpίζοντας ὀλόγυρα τὸ ὑστερὸ του φῶς.

Τὸν κόσμον ὅλ' ἀγκαλιάζοντας μὲ τὴ λαμπρὴ ματιά του καὶ στ' οὐρανοῦ τ' ἀγνάντεμα, καὶ στὴ χρυσῇ θωρίᾳ του πετᾷ ἡ ψυχὴ στὰ οὐράνια, δοξάζετ' ὁ Θεός.

Καὶ ἡ καμπάνα τοῦ χωριοῦ ἐσπερινὸ σημαίνει καλῶντας ὅλους τοὺς πιστοὺς νὰ ὑμνήσουν τὸν Θεό. Κι' ὁ ἥλιος βασιλεύοντας, μέσ' ἀπὸ τὴ θύρα μπαίνει ἀνάβοντας ὑπέρλαμπρο καντήλι στὸ ἱερό.

ΦΟΙΒΟΣ

ΚΛΗΡΙΚΟΛΑΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 8ης σελίδος)

ως, κλπ., ἡ ἀμοιβὴ θὰ κανονίζεται ἀναλόγως.

δ) Κανεῖς διορισμὸς δὲν θὰ γίνεται ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

γ) Ἀσφάλεια γήρατος. Κάθε Κοινότης θὰ εἰσάγῃ τὸν διδάσκαλον εἰς τὸ SOCIAL SECURITY, πληρώνουσα τὰ ἀσφάλιστρα καὶ κρατοῦσα ἄλλα τόσα ἀπὸ τὸν διδάσκαλον. Ἐπειδὴ διὰ τὰς Θρησκευτικὰς ὁργανώσεις ἀπαιτεῖται αἵτησις τῶν Κοινοτήτων, αὗται πρέπει νὰ ζητήσουν τὴν περίληψιν τῶν διδασκάλων εἰς τὸ Σόσιαλ Σεκιούριτυ πρὸ ἢ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου.

Ἐπίσης δημιουργεῖται Ταμεῖον Βοηθείας τῶν Διδασκάλων. Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ θὰ καταβάλλῃ 5,000 δολλάρια ἐτησίως εἰς τὸ Ταμεῖον Βοηθείας, αἱ δὲ Κοινότητες 20.00 δολλάρια τὸ ἔτος διὰ κάθε διδάσκαλον τῶν. Οἱ διδάσκαλοι θὰ προσφέρουν τὰ ὑπόλοιπα διὰ τὸ ταμεῖον τοῦτο Βοηθείας τῶν Διδασκάλων.

10) Αἱ Κοινότητες θὰ ὑποβοηθοῦν τοὺς διδασκάλους τῶν ἠθικῶς καὶ εἰ δυνατόν ὕλικῶς εἰς τὰς προσπάθειας τῶν πρὸς θελτίωσιν τῶν εἰς τὸν κλάδον τῶν.

πολιτικὰ θεωρεῖται, ὡς ἀθεϊστικὰ θρησκεῖται καὶ συστήματα θεωριῶν ἐκδήλου μίσους πρὸς τὴν Θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλὰ τί κι' ἂν παρουσίασε διεστραμμένον τὸν Σταυρόν ὡς ἔμβλημά του ὁ Χίτλερ; Ὁ Σταυρὸς εἶναι ἀναντικατάστατος. Ἦδη ἐξετόπισε τὸ στρεβλὸν τοῦ ὁμοιώμα. Ἐπεσεν ὁ ἐχθρὸς πτώσιν μεγάλην. Καὶ ὁ Σταυρὸς ἐνεφανίσθη νικητῆς. Τί κι' ἂν ὁ Στάλιν καὶ τὰ ὄργανά του καταστρώνουν σχέδια ἐξοντώσεως τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ; Ὁ Σταυρὸς γνωρίζει τὰς κατακόμβας καὶ τοὺς τάφους ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐξέρχεται πάντοτε ἄνεστημένος, φωτοβόλος καὶ ἐπιβλητικός.

Παλαίει σήμερον ὁ Σταυρὸς, Ἀναγνώστὰ μου. Ζητεῖ εἰς τὰς τάξεις του στρατιώτας μὲ ὄπλισμόν πίστιν εἰλικρινὴ καὶ συνειδητὴν πρὸς τὸν Ἐσταυρωμένον. Θὰ νικήσῃ καὶ πάλιν καὶ τὸν ἐχθρὸν τὸν τὸν νέον ὅπως ἐνίκησε καὶ τὸν ἐχθρὸν τῆς χθές. Δὲν θὰ ἤθελες νὰ συμμετάσχῃς; Εἶναι τὸ καύχημά μας καὶ πρέπει νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν νίκην. Ἐφθασε μέχρις ἡμῶν ἐπειδὴ εὐρέθησαν πιστοὶ νὰ τὸν κρατήσουν ψηλά καὶ νὰ τὸν μεταδώσουν χερί μὲ χερί εἰς τοὺς ἐπερχομένους. Τώρα εἶναι ἡ σειρά μας. Πρέπει νὰ τὸν παραδώσωμε εἰς τοὺς ἐπερχομένους, πιστεύοντες ὅτι εἶναι τὸ καύχημά μας, τὸ δεῖγμα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, τὸ ὄργανον τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου.

ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ

ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΘΑ εἰς τὸ 1951 μὲ τὴν καρδίαν συν-εσφιγμένην καὶ τὸ θῆμα θαρύ. Κανείς δὲν αἰσθάνεται ὅτι τὸ ἔτος αὐτὸ θὰ εἶναι «νέον». Ἔχει ἐκ τῶν προτέρων ὅλα τὰ ἄσχημα χαρακτηριστικὰ τοῦ παλαιοῦ. Τὸ μόνον νέον τοῦ στοιχείου εἶναι ἡ ἐπίτασις τοῦ φόβου καὶ τῆς ἀγωνίας διὰ τὴν τύχην τοῦ τάλαιπώρου τούτου κόσμου μας. Ἄς εὐδοκῇ ὁ πανάγαθος Θεὸς νὰ βοηθήσῃ τὸν ἄνθρωπον, ὅπως ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας καὶ κατευθύνῃ τὰ θήματά του πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ Εὐαγγελίου, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ, πείραν τοῦ «νέου», τὸ ὅποιον τόσον διψᾷ καὶ τόσον πολὺ χρειάζεται.

***

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑΝ ΠΡΟΣΟΧΗΝ

ΣΥΝΗΘΩΣ, μετὰ τὰς διακοπὰς τῶν Χριστουγέννων, τὰ παιδιὰ τοῦ ἀπογευματινοῦ καὶ τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου ἀποβάλλουν μέρος τοῦ ζήλου των, χάνουν τὴν προθυμίαν, τὴν ὁποίαν εἶχον εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ ἀρχίζουν νὰ ἀπουσιάζουν ἀπὸ τὰ μαθήματά των περισσότερον παρ' ὅσον προηγουμένως. Ἡ διαρροή, εἰς μερικὰς περιπτώσεις, εἶναι τόσον σημαντικὴ, ὥστε ἡ συνέχεια τῆς ἐργασίας νὰ γίνεται προβληματικὴ. Διὰ τοῦτο χρειάζεται μεγαλύτερα προσοχὴ ἐκ μέρους τῶν διδασκάλων καὶ τῶν Κατηχητῶν, κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν. Πρέπει νὰ ἐντείνουν τὰς προσπάθειάς των, ὥστε συνεχῶς νὰ ἀναζωογονοῦν τὸν ἐνθουσιασμόν τῶν παιδιῶν καί, ἐκ παραλλήλου, νὰ διεγείρουν μὲ τὴν τακτικὴν ἐπαφὴν των τὸ ἐνδιαφέρον τῶν γονέων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους κυρίως ἐξαρτᾶται ἡ πρόληψις ἢ ἡ διόρθωσις τοῦ κακοῦ. Ἄς προσέξουν ἰδιαίτερος οἱ εὐλαβέστατοι Ἱερατικοὶ Προϊστάμενοι καὶ αἱ Σχολικαὶ Ἐφορεῖαι τῶν Κοινοτήτων μας. Αἱ ἐργασίαι τῶν σχολείων πρέπει νὰ συνεχίζονται μὲ τὸν αὐτὸν ρυθμὸν δι' ὅλου τοῦ ἔτους.

***

ΟΜΟΦΩΝΩΣ!

ΤΟ νέον μέτρον περὶ δεκαδολλάριου δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν πρωτοβουλίαν ἀτόμου ἢ ἀτόμων, ἀλλ' εἰς ὁμόφωνον ἀπόφασιν τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, ληφθεῖσαν παμψηφεί κατὰ τὴν τελευταίαν Κληρικολαϊκὴν Συνέλευσιν. Καὶ τὸ πνεῦμα, τὸ ὅποιον ἐπρυτάνευεν εἰς τὰς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθήματα ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔλαβον τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν, εἶναι ἄξιον παντὸς θαυμασμοῦ καὶ ἐπαίνου. Ἐσκέφθησαν, δηλαδὴ, ὅτι, διὰ λόγους ἔθνικοῦ ἐγωῖσμοῦ καὶ θρησκευτικῆς ἀξιοπρεπειας, ἡ Ἐκκλησία μας ἔπρεπε νὰ παύσῃ πε-

ριάγουσα τὸν ἐξευτελιστικὸν δίσκον τῆς ἐπαιτείας μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ φυτοζωῇ. Ἀναμετρούμενοι δὲ πρὸς τοὺς πιστοὺς ἄλλων δογμάτων, ἐπεδίωξαν νὰ ἐξασφαλίσουν εἰς τὴν Ἱεράν μας Ἀρχιεπισκοπὴν τὴν ὕλικήν θάσιν τῆς πραγματοποιήσεως ὧλων τῶν ἀγνῶν ὀνείρων καὶ τῶν εὐσεβῶν πόθων τῆς ὁμογενείας, ποὺ ἔως τώρα εὐρίσκοντο μόνον εἰς τὰ χαρτιά. Καὶ ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη μὲ μίαν φωνὴν καὶ μὲ μίαν ψυχὴν. Αὐτὸ ἀκριβῶς ἀποτελεῖ τὸ καλῦτερον ἐχέγυον τῆς ἐπιτυχίας, ἀρκεῖ νὰ καταβληθῇ ἡ δέουσα προσπάθεια ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων.

***

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΤΗΝ 17ην Δεκεμβρίου, ἔγιναν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, τὰ ἐγκαίνια τῆς νέας αἰθούσης ψυχαγωγίας καὶ τραπεζαρίας, τῆς ὁποίας τὴν δαπάνην ἀνέλαθεν ἡ Φιλόπτωχος Ἐνωσις Νεανίδων τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Νέας Ὑόρκης. Συνεδυάσθη δὲ τὸ γεγονός τοῦτο μὲ τὴν ἑορτὴν τοῦ Δένδρου τῶν Χριστουγέννων ἀπὸ τὰ παιδιὰ τοῦ Ὁρφανοτροφείου καὶ τὰς φοιτητριάς τοῦ διδασκαλικοῦ τμήματος. Οἱ πολυπληθεῖς ἐπισκέπται, θαυμάσια συγκεκινημένοι ἀπὸ τὸ σεμνὸν πρόγραμμα, δὲν ἐγνώριζον ποῖον νὰ πρωτοσυγχαροῦν. Ὅλοι ὁμως συνεφώνουν, ὅτι αἱ Νεάνιδες τοῦ Καθεδρικοῦ, εἶναι ἄξιοι θερμοτάτων συγχαρητηρίων διὰ τὴν ὡραίαν πρωτοβουλίαν των νὰ ἔλθουν ἀρωγοὶ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἰδρύματος τούτου κατὰ τόσον θαυμάσιον τρόπον. Ἡῶντο δὲ νὰ εὕρῃ τὸ παράδειγμά των μιμητὰς μεταξὺ τῶν Νεανίδων ἄλλων Κοινοτήτων μας. Καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι θὰ γίνῃ τοῦτο. Διότι καὶ ὁ σκοπὸς τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἡ ἐπιτελουμένη σήμερον παρ' αὐτῆς λαμπρὰ ἐργασία, ὡς ἀντικατοπτρίζεται εἰς τὴν πνευματικὴν πρόδοον τῶν τροφίμων της, δὲν ἀφῆνει ἀσυγκίνητον τὴν Ὁμογένειαν. Αὐτὴ ἦτο ἡ κοινὴ διαίσθησις καὶ εὐχὴ τῶν ἐπισκεπτῶν, τὴν ὁποίαν ὀλοψύχως συμμερίζεται ὁ Ὁρθόδοξος Παρατηρητής».

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ

Τὸ καθήκον τὸ ὅποιον ἔχει κάθε Χριστιανὸς νὰ φροντίξῃ διὰ τὴν συστηματικὴν διάδοσιν τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν, ἐπιβάλλει εἰς τοὺς τακτικούς ἢ ἐκτάκτους ἀναγνώστας τοῦ «Ὁρθόδοξου Παρατηρητοῦ» τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἐγγράψουν εἰς τὸ Περιεδικὸν αὐτὸ τοὺς συγγενεῖς, φίλους καὶ γνωστούς των.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐξυπηρετεῖται ἡ εὐγενὴς προσπάθεια πρὸς εὐρύτεραν ἐξάπλωσιν τοῦ γραπτοῦ Λόγου εἰς ὅλας, εἰ δυνατόν, τὰς ὁμογενεῖς οἰκογενείας τῆς Ἀμερικῆς καὶ τοῦ Καναδά.

ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1950

Τὸ ἔτος 1950, τὸ ὁποῖον συμπίπτει μὲ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς διακονίας τοῦ Σεβασμιωτάτου Κου Μιχαήλ, ὡς Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἐν Ἀμερικῇ, ὑπῆρξε γόνιμον εἰς δρᾶσιν πρὸς προαγωγὴν τῶν προβλημάτων τῆς Ὁμογενείας.

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος συνεχίζων τὴν παράδοσιν τοῦ Μεγάλου Προκατόχου του, δὲν ἐφείσθη κόπων διὰ νὰ ἐπικοινωνήσῃ προσωπικῶς μετὰ τοῦ ποιμνίου του, νὰ γνωρίσῃ ἐκ πρώτης πηγῆς τὰς ἀνάγκας του, καὶ νὰ μορφώσῃ γνώμην περὶ τῶν δεόντων γενέσθαι.

Τοιουτοτρόπως ἐπεσκέφθη ἐν ὧλῳ ἑκατὸν (100) Κοινότητες ἐν Ἀμερικῇ καὶ Καναδᾷ. Χρησιμοποίησας ὅλα τὰ σύγχρονα μέσα, ἐκάλυψεν ἀπόστασιν 37,956 μιλίων, ἤτοι διὰ τοῦ ἀέρος 18,894 μίλια, διὰ τοῦ σιδηροδρόμου 11,055 μίλια, καὶ διὰ τοῦ αὐτοκινήτου 8,007 μίλια.

Τὸ ἐν Νοτίῳ Ἀμερικῇ ταξίδιον του, πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐκεῖ ἀδελφῶν, ἀποτελεῖ σταθμὸν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ. Διὰ πρώτην φοράν οἱ ἐκεῖ Ἕλληνες ἀδελφοί μας ἠσθάνθησαν τὴν χαρὰν τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν παρ' Ἑλλήνων. Ἀρχιερέως, ἐδέχθησαν τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀνενέωσαν τοὺς πνευματικούς των δεσμούς.

Τὰ ἐκ τῶν ἐπισκέψεων τούτων πορίσματα τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ἔθεσεν ὑπ' ὄψει τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐπὶ τῇ θάσει δὲ αὐτῶν ἀπεκρυστάλλωσαν γνῶμαι καὶ κατηρτίσθησαν ὠρισμένα σχέδια, τὰ ὁποῖα ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν ἐν Σαϊντ Λούη, συγκληθεῖσαν 10ην Κληρικο-λαϊκὴν Συνέλευσιν, κατὰ τὸν Νοέμβριον 1950.

Αἱ παρ' αὐτῆς ληφθεῖσαι ἀποφάσεις θὰ εἶναι ἱστορικαὶ διὰ τὴν Ὁμογένειαν.

Ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ ἱκανοποίησις τοῦ πόθου τῆς Ὁμογενεί-

ας πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀπὸ μακροῦ χρεουσῶν ἐπισκοπικῶν ἐδρῶν. Προτάσει τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κου Μιχαήλ, ἐξελέγησαν ὑπὸ τῆς Ἀγίας Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δύο ἐπιλεκτα στελέχη ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἀμερικῆς ὡς βοηθοὶ Ἐπίσκοποι διὰ τὴν Νέαν Ἀγγλίαν καὶ τὰς Δυτικὰς Πολιτείας.

Ἐλπίζεται ὅτι δὲν θὰ θραδύνῃ καὶ ἡ πραγματοποιήσις τοῦ πόθου τῶν ἐν Νοτίῳ Ἀμερικῇ ἀδελφῶν ὅπως ἀποκτήσουν ἰδικόν των Ἐπίσκοπον.

Διὰ τὸν συντονισμόν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς προσελήφθη Πρωτοσύγκελλος, εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ μέχρι τοῦδε παρ' αὐτῇ βοηθοῦ Ἐπισκόπου, ὅστις ἀναλαμβάνει εἰς τὸ ἐξῆς καθήκοντα εἰς τὰς Νοτ. Πολιτείας. Ὁμοίως εἰς τὸ σῶμα τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου εἰσηλθε καὶ νέον αἷμα, διὰ τῆς χειροτονίας ἐκ τῶν Ἀποφοίτων τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς καὶ τῆς μετακλησεως ἐπὶ διακεκριμένων Ἑλλήνων Κληρικῶν.

Τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἔτυχον ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ μερίμνης. Ἀπεφασίσθη ὅπως οἱ Ἀπόφοιτοὶ τῆς Θεολογικῆς ἡμῶν Σχολῆς ἀποστέλλωνται εἰς Ἑλλάδα πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν των ἐπὶ διετίαν. Οἱ πρῶτοι τῶν Ἀποφοίτων εὐρίσκονται ἤδη εἰς Ἀθήνας.

Παρόμοιον μέτρον θὰ ληφθῇ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους καὶ διὰ τὰς ἀποφοίτους τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἀγίου Βασιλείου. Ὑπὲρ τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἀγίου Βασιλείου ἡ Φιλόπτωχος διέθεσε σημαντικὰ ποσά, διὰ τῶν ὁποίων ἐπὶ πλῶσε 18 ὑπνοδωμάτια καὶ ἐξωρτίσει τὴν αἰθουσαν δεξιῶσεων καὶ ἀναψυχῆς.

Ἰδιαιτέρως ἀπησχόλησε τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν τὸ πρόβλημα τῆς θεραπείας τῶν πνευματικῶν ἀναγκῶν τῆς νέας γενεᾶς, κυρίως ἐκείνων οἱ ὁποῖοι λόγῳ ἀγνοίας τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης παρέμει-

ναν ζένοι πρὸς τὴν διδασκαλίαν καὶ ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας μας. Οὕτω ἀφ' ἐνός μὲν εὐοθῆ αοεὶα εἰς τοὺς δυναμένους ἐκ των κληρικῶν νὰ χρησιμοποιοῦν καὶ τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν εἰς τὸ θεῖον κήρυγμα καὶ τὴν κατηχητικὴν διδασκαλίαν, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἐξετυπώθη ἡ ἴη Θεία Λειτουργία δίγλωσσος ὡς ἀπαρχὴ σειρᾶς ὅλης ἐκδόσεων διὰ τὴν νέαν γενεάν.

Διὰ τὴν ὁργάνωσιν καὶ παρακολούθησιν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ καὶ κατηχητικοῦ Γραφείου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, διορίσθησαν παρὰ τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου, προτάσει τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου, οἱ ὑπὸ τοῦ ἐν ἰσχύει Κανονισμοῦ προβλεπόμενοι Διευθυνταί. Διὰ δὲ τὴν ὁργάνωσιν τῶν νέων καὶ νεανίδων μετασχολικῆς ἡλικίας, ἰδρύθη εἰδικὸν Γραφεῖον, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ Γραφεῖον Πληροφοριῶν καὶ Δημοσίων Σχέσεων (PUBLIC RELATIONS OFFICE) καὶ ὑπὸ μίαν Διεύθυνσιν.

Ἡ ἀγάπη τῶν ὁμογενῶν πρὸς τὸ Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὴν Μητέρα Ἑλλάδα, ἀνεδείχθη ζῶσα καὶ καρποφόρος. Οἱ Χριστιανοί μας ἀνταποκρινόμενοι εἰς σχετικὰς ἐκκλήσεις τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, προσέφεραν σημαντικὰ ποσά διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν κτιρίων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἐμπεριστάτου Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων καὶ τὴν περίθαλψιν ἀναπήρων, τυφλῶν, ὀρφανῶν καὶ ἄλλων ἀναξιοπαθούτων ἀδελφῶν ἐν Ἑλλάδι.

Ὁμοίως ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ ποικιλοτρόπως ἐξεδήλωσε τὸ ἐνδιαφέρον της διὰ τὰ φλέγοντα Ἐθνικὰ ζητήματα καὶ ἐμερίμνησε παντοιοτρόπως διὰ τὴν προαγωγὴν των προκαλοῦσα διὰ τοῦ Τύπου, τοῦ ραδιοφώνου, διὰ δεξιῶσεων καὶ ἄλλων μέσων παναμερικανικῶν ἐνδιαφέρον διὰ ζητήματα, ὅπως τὸ Παιδομαζώμα, τὸ Κυπριακόν, ἡ ἐκστρατεία διὰ τὴν ἐλευθε-

Ἐκκλησιαστικὴ Κίνησις

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Μιχαὴλ τὴν 5ην Νοεμβρίου ἐλειτούργησεν εἰς τὸν ἐν Brooklyn, Ν. Υ. Ἱ. Ναὸν τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου, ἐν ᾧ ἐκήρυξε καὶ τὸν θεῖον λόγον. Ἐπὶ τούτοις ἐτελέσθησαν μνημόσυνα ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων μελῶν τοῦ Συλλόγου τῶν Θρακῶν.

Νοεμβρίου 8—Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ ἐλειτούργησεν εἰς τὸν καθεδρικὸν Ναὸν τῆς Ἀγίας Τριάδος, ἐν ᾧ συνέρρευσε κόσμος πολλὸς νὰ ἀκροασθῇ τῶν θείων αὐτοῦ ρημάτων.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν πολλοὶ τῶν ἐπισήμων συνεχάρησαν τὸν ἑορτάζοντα σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον, πληθὺς δὲ τηλεγραφημάτων καὶ συγχαρητηρίων γραμμάτων τόσοις ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὅσον καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ κατέκλυσαν τὰ γραφεῖα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

—Τὴν 23ην Νοεμβρίου, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀρχιδιακόνου Νεοφύτου, ἀνεχώρησε διὰ τὸ Σαιντ Λούις, ὅπου συνήλθεν ἡ 10η Κληρικολαϊκὴ Συνέλευσις.

—Τὴν 25ην Νοεμβρίου, ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Μέγαν Ἑσπερινὸν εἰς τὸν ἐκεῖ Ἱ. Ναὸν τοῦ Ἀγ. Νικολάου, ἔνθα καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον.

ρίαν τοῦ κόσμου, μέριμνα διὰ τοὺς συμμοριοπλήκτους μέσω τῆς ἐταιρείας «Οἱ Φίλοι τοῦ Χωριοῦ», ἡ ἐκστρατεία μέσω τῆς ἐταιρείας CARE, πρὸς βοήθειαν τῶν ἐπαναπατριζομένων ἀδελφῶν μας ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἄλλα.

Πολλὰ συνετελέσθησαν παρὰ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος καὶ πολλὰ ἀσφαλῶς ὑπολείπονται νὰ γίνουν.

Ἡ Κληρικολαϊκὴ Συνέλευσις καθώρισεν ἕνα θαυμάσιον πρόγραμμα διὰ τὴν ἀνασύνταξιν τῶν πνευματικῶν δυνάμεων τῆς Ὁμογενείας.

Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν συνεργασίαν Κλήρου καὶ Λαοῦ ὑπὸ τὴν πεπνυμένην καθοδήγησιν τοῦ θερμουργοῦ Ἀρχιεπισκόπου μας Κου Κου Μιχαὴλ, αἱ ἀποφάσεις αὐταὶ θὰ ἀποδοῦν πραγματικότητες κατὰ τὸ Νέον Ἔτος.

—Τὴν ἐπομένην, ἡμέραν Κυριακὴν, συνελειτούργησεν εἰς τὸν ὡς ἄνω Ἱ. Ναὸν μετὰ τῶν Θεοφιλεστάτων βοηθῶν Ἐπισκόπων, Σικάγου κ. Γερασίμου καὶ Ἑλαίας κ. Ἀθηναγόρου καὶ ὠμίλησε καταλλήλως.

—Τὸ Συνέδριον ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν τοῦ τὴν ἐπομένην, κατόπιν προσευχῆς καὶ διήρκεσε μέχρι τοῦ Σαββάτου, 2 Δεκεμβρίου. Κατὰ τὴν ἐκεῖ παραμονὴν Του, ὁ Σεβασμιώτατος ὠμίλησεν ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ. Τὴν 2ην Δεκεμβρίου, ἐχοροστάτησε, κατὰ τὸν Ἑσπερινόν, εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τοῦ Σαιντ Λούις, περὶ τὸ τέλος δὲ τοῦ Ἑσπερινοῦ ὠμίλησε πρὸς τὸ ἐκκλησιασμός.

—Τὴν 3ην Δεκεμβρίου, ἐλειτούργησεν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου, εἰς Ἡστ Σαιντ Λούις καὶ ἐκήρυξεν τὸν Θ. Λόγον.

—Τὴν 6ην Δεκεμβρίου, ἐλειτούργησεν εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱ. Ναὸν τοῦ Ἀγ. Νικολάου, ἐν Σαιντ Λούις, καὶ ὠμίλησε καταλλήλως ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀγ. Νικολάου.

—Τὴν ἐπομένην, 7ην Δεκεμβρίου, ἀνεχώρησε σιδηροδρομικῶς διὰ Σῶλτ Λαίηκ Σίτυ, ἔνθα παρέμεινεν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας. Τὴν 9ην Δεκεμβρίου, προήδρευσε συνεδριάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινότητος. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὠμίλησεν ἀγγλιστὶ ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ KDYL. Εὐθὺς ἀμέσως ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινόν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Ἀγ. Τριάδος καὶ ἐν συνεχείᾳ, ἀφοῦ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον, ἐτέλεσεν ἐπιμνημόσυον δέησιν ὑπὲρ τῶν πεσόντων κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον.

—Τὴν Κυριακὴν, 10ην Δεκεμβρίου, ἐλειτούργησεν εἰς τὸν ὡς ἄνω Ἱ. Ναὸν τῆς Ἀ. Τριάδος καὶ χειροτόνησεν εἰς Πρεσβύτερον τὸν ἀπόφοιτον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἱεροδιάκονον Εὐάγγ. Τζαβαλᾶν.

—Τὴν 11ην Δεκεμβρίου, κατὰ τὸ γεῦμα ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῶν Μητέρων πρὸς τιμὴν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου, ἡ Α. Σ. ὠμίλησεν ἐξάρας τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ὅλην δρᾶσιν τοῦ Συλλόγου. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐδέχθη ἐπίσκεψιν τοῦ Δημάρχου τῆς πόλεως καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς ἐκεῖ Μορμονικῆς Ἐκκλησίας, θραδύτερον δὲ μετέβη εἰς τὸ Κυβερνεῖον καὶ ἐπεσκέφθη τὸν Κυβερνήτην τῆς Πολιτείας. Περὶ τὴν ἑσπέραν παρηκολούθησε τὰ μαθήματα τοῦ Ἀπογευματινοῦ Σχολείου, μεθ' ὃ παρεκάθησεν εἰς

δεῖπνον, παρατεθὲν ὑπὸ τῆς Νεολαίας καὶ ἀργότερον ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Μ. Ἑσπερινόν τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος, εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Κοινότητος.

—Τὴν 12ην Δεκεμβρίου, μετέβη εἰς Πράις, τῆς Γιούτα, ὅπου ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινόν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Κοινότητος, καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον.

—Τὴν 13ην Δεκεμβρίου, ἐπέστρεψεν εἰς Σῶλτ Λαίηκ Σίτυ, ὅπου τὴν ἑσπέραν τῆς ἰδίας ἡμέρας, ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινόν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Ἀγίας Τριάδος, καὶ ὠμίλησε πρὸς τὸ ἐκκλησιασμός.

—Τὴν 14ην Δεκεμβρίου, μετέβη δι' αὐτοκινήτου εἰς Τακόμα, τῆς Οὐάσιγκτων καὶ ἐκεῖθεν εἰς Σηάτλην, Οὐάσιγκτων, ὅπου ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινόν καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον.

—Τὴν ἐπομένην, 15ην Δεκεμβρίου, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἔτους ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς Του εἰς τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας, ἐλειτούργησεν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τοῦ Ἀγ. Δημητρίου καὶ ὠμίλησε καταλλήλως. Τὴν ἑσπέραν τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινόν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον.

—Συνεχίζων ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος τὴν ἀνὰ τὰς Δυτικὰς Πολιτείας περιοδείαν Του, ἐπεσκέφθη τὴν 16ην Δεκεμβρίου, τὰς Ἑλληνικὰς Κοινότητας τῆς πόλεως Ἀγίου Φραγκίσκου, ὅπου τὴν ἐπομένην Κυριακὴν, ἐλειτούργησεν ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον. Τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον προσεφώνησεν ὁ Ἱερ. Προϊστάμενος τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Ἀρχιμ. Πολύευκτος Φινφίνης. Ἐν συνεχείᾳ παρετέθη ὑπὸ τῆς Κοινότητος γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου.

—Τὴν ἑσπέραν τῆς ἰδίας ἡμέρας, ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινόν, ὅστις ἐγένετο εἰς τὴν δευτέραν Κοινότητα τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου, τὴν Κοινότητα τῆς Ἀγίας Τριάδος, καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον.

—Τὴν 17ην Δεκεμβρίου, ἐπεσκέφθη ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος τὴν Ἱεραποστολὴν τοῦ Ἀγίου Παύλου, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Θεοφίλ. Ἐπισκόπου Ἑλαίας κ. Ἀθηναγόρου, τοῦ Ἀρχιδιακόνου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Νεοφύτου καὶ τοῦ διαπρεποῦς ὁμογενοῦς κ. Χρήστου Καθαρίου. Κατὰ τὴν ἀφίξιν Του, τὸν ὑπεδέχθη ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἱεραποστολῆς Πανος. Ἀρχιμ. κ.

Τιμόθεος Παντελάκος. Ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀφιέρωσεν ὄλην σχεδὸν τὴν ἡμέραν μελετῶν ἐπιτοπίως ὅλα τὰ φλέγοντα ζητήματα τὰ ἀφορῶντα τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴν τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, τοῦτέστι τὴν Ἱεραποστολὴν. Κατὰ τὴν ἐπισκεψιν αὐτὴν ἔλαθε χώραν καὶ συγκέντρωσις τῶν Ἱερέων τῆς Δ' Ἐπισκοπικῆς Περιφερείας, τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ἐλαίας κ. Ἀθηναγόρου, καθ' ἣν συνεζητήθησαν ἀρκετὰ ζητήματα ἀφορῶντα τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴν καὶ ἐδόθησαν ὑπὸ τῆς Αὐτοῦ Σεβασμιότητος ὠριμέναι κατευθύνσεις πρὸς τοὺς Ἱερεῖς, διὰ τὴν ἀποτελεσματικωτέραν ἐκπλήρωσιν τῶν ἱερῶν αὐτῶν καθηκόντων. Ἐν συνεχείᾳ παρετέθη γεῦμα ὑπὸ τοῦ Ἀδελφάτου τῆς Ἱεραποστολῆς, κατὰ τὸ ὅποιον προσεφώνησαν τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀδελφάτου κ. Πρόκος, ἡ Ἀντιπρόεδρος Κ. Ρόκα, καὶ ὁ Πανος. Ἀρχιμ. κ. Τιμόθεος Παντελάκος. Ἐν τέλει ὠμίλησεν ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος, μνησθεὶς τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς Ἱεραποστολῆς, τῆς Αὐτοῦ Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κου Κου Ἀθηναγόρου τοῦ Α', ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἠὺχῆθη ὅπως ὁ Κύριος διαφυλάττῃ Αὐτὸν ἐν ἄκρᾳ ὑγείᾳ, ὥστε νὰ κλείζῃ ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον πρὸς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας. Ἐν συνεχείᾳ, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς ἀμέσους συνεργάτας Του, καὶ ἰδιαίτερος πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἀδελφάτου κ. Πρόκον καὶ τὴν Ἀντιπρόεδρον Καν Ρόκα, ἠὺχαρίστησεν αὐτοὺς θερμῶς, ἐκφράσας τὴν ἄκραν εὐαρέσκειαν τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς διὰ τὰς μέχρι τοῦδε ὑπηρεσίας τῶν καὶ τὸ ζῶηρον ἐνδιαφέρον των διὰ τὸ Ἰδρυμα αὐτό.

—Περὶ τὴν ἐσπέραν, ἐπέστρεψεν εἰς Ἅγιον Φραγκίσκον, ὅπου προῆδρευσε συνεδρίασεως τῶν Μελῶν τῆς Ἐφορείας τῆς Ἱεραποστολῆς.

—Τὴν 18ην Δεκεμβρίου, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου κ. Ἀθηναγόρου καὶ τοῦ Ἀρχιδιακόνου κ. Νεοφύτου, μετέβη ἀεροπορικῶς εἰς Λὸς Ἀντζελες.

Ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Σικάγου Κος Γεράσιμος

—Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Σικάγου κ. Γεράσιμος, ἐτέλεσε τὴν 3ην Δεκεμβρίου, τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ ἐν Σικάγῳ Ἱ. Ναῷ τῶν Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης. Μετὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐτέλεσε τὸν κανονισμένον Ἀγιασμόν καὶ ἐνετειχίσθη ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος τοῦ

ἱδρυμένου νέου μεγαλοπρεποῦς Ἱεροῦ Ναοῦ.

—Τὸ ἐσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἔλαθε μέρος εἰς τὸ ἐπίσημον Δεῖπνον, τὸ δοθὲν ὑπὸ τῶν Παναρχαδικῶν Σωματείων ὑπὲρ τῶν Βουλευτῶν κ.κ. Τουρκοβασίλη καὶ Ἀποσκήτη καὶ ἠὺχῆθη αὐτοῖς ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνισμοῦ τοῦ Σικάγου τὸ ὡς εὖ παρέστησαν, καὶ προσεφώνησεν αὐτοὺς τὰ εἰκότα.

—Τὴν 9ην τοῦ αὐτοῦ μηνός, πανηγυρίζοντος τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἀγ. Νικολάου, ἐν Σικάγῳ, τὸ μὲν ἐσπέρας ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν ἐν πληθούσῃ Ἐκκλησίᾳ, τὴν ἐπαύριον δὲ ἐτέλεσε τὴν θείαν καὶ Ἱερὰν λειτουργίαν ὁμολήσας εἰς τὸ Ἐκκλησίασμα, περὶ τῆς θαυματουργοῦ δυνάμεως τοῦ Ἀγίου Νικολάου, τῆς ὁποίας θάσις ἦτο ἡ πίστις τοῦ Ἀγίου.

—Τὴν 12ην τοῦ αὐτοῦ μηνός, πανηγυρίζοντος τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Σπυριδωνος, ἐν Ποὺλλμαν, τὸ μὲν ἐσπέρας τῆς 11ης τοῦ μηνός, ἐχοροστάτησεν κατὰ τὸν Ἑσπερινόν, τῇ δὲ ἐπομένῃ ἐτέλεσε τὴν θείαν καὶ Ἱερὰν λειτουργίαν, ἐν μέσῳ πυκνοῦ Ἐκκλησιασμάτος.

—Τὴν 14ην Δεκεμβρίου, ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν κηδεῖαν τοῦ ἀειμνήστου Εὐθυμίου Εὐθυμίου, ἐκ Τριπόλεως, καὶ ὠμίλησε περὶ τῶν οἰκογενειακῶν καὶ κοινωνικῶν ἀρετῶν αὐτοῦ.

Ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Νύσσης Κος Γερμανός

—Ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Νύσσης κ. Γερμανός, τὴν 4ην Δεκεμβρίου 1950 ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησεν ἐν τῷ ἐν Νέα Ὑόρκῃ πανηγυρίσαντι Ἱ. Ναῷ τῆς Ἀγίας Βαρβάρας, ἔνθα ἀνέπτυξε τὰ περὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐν Ἀγίῳ Λουδοβίκῳ πρό ὀλίγων ἡμερῶν συνελευσέως Γενικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Συνελεύσεως.

—Τὴν 10ην Δεκεμβρίου, ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ ὠμίλησε ἐν τῷ πανηγυρίσαντι Ἱ. Ναῷ τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἐν Νιοῦαρκ. Μεθ' ὃ ἐξέθεσε τὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Συνελεύσεως Ἀγίου Λουδοβίκου καὶ παρεκάλεσε τὸ πολυπληθές Ἐκκλησίασμα ὅπως συνεργασθῇ ἀνεπιφυλάκτως μετὰ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς διὰ τὴν ἐπιτυχάν τοῦ εὐρύτερου προγράμματός της ὑπὲρ τῆς ἐνταῦθα Ὁμογενείας μας καὶ ἰδιαίτερος τῆς Νέας Γενεᾶς.

—Τὴν 13ην Δεκεμβρίου, ἔλαθε μέρος εἰς τὴν σύσκεψιν τῶν Ἱερα-

τικῶν Προϊσταμένων Ν. Ὑόρκης ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, σχετικῶς μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Συνελεύσεως περὶ δεκαδολαρίου.

—Τὴν 14ην Δεκεμβρίου, προῆδρευσε τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀσχοληθέντος ἐπὶ ζητημάτων τῆς δικαιοδοσίας του.

—Τὴν 15ην Δεκεμβρίου, ἑορτὴν τοῦ Ἀγίου Ἐλευθερίου, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ ὠμίλησε ἐν τῷ ἐν Νέα Ὑόρκῃ πανηγυρίσαντι ὁμῶνιμῳ Ἱ. Ναῷ.

—Τὴν Κυριακὴν, 17ην Δεκεμβρίου, ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησε ἐν τῷ ἐν Ν. Ὑόρκῃ Ἱ. Ναῷ τοῦ Ἀγίου Σπυριδωνος καὶ ἔχειροτόνησε Πρεσβύτερον τὸν τέως Διάκονον τοῦ Ναοῦ Ἰωάννην Ψύλλαν, ἀποφοιτὸν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Μπρουκλάιν.

—Τὴν 18ην ἰδίου μηνός, προέστη τιμῆς ἔνεκεν τῆς Νεκρωσίου Ἀκολουθίας τοῦ ἀειμνήστου τέως γραμματέως τοῦ Καθεδρικοῦ μας τῆς Νέας Ὑόρκης, Ἰωάννου Ὁμηρίδου.

—Τὸ ἐσπέρας τῆς ἰδίας ἀνεχώρησε διὰ Βόρειον Βιργινίαν, πρὸς ἐπίσκεψιν διαφόρων μικρῶν παροικίων μας.

Ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ἐλαίας Κος Ἀθηναγόρας

—Τὴν 15ην Ὀκτωβρίου, ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ ἐκήρυξε τὸν Θεῖον Λόγον ἐν τῷ Κοινοτικῷ Ναῷ τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, Φῶλλ Ρίβερ, Μασσαχουσέτης. Τὸ ἐσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἱερ. Προϊσταμένου τῆς Κοινότητος Αἰδ. Παρθενίου Κομνηνοῦ, ἐπεσκέφθη τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Μπρουκλάιν, ὅπου καὶ ὠμίλησε πρὸς τοὺς μαθητάς ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἀναλήψεως τῆς Θεοτόκου νέου δόγματος τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἐξ ἀπόψεως Ὁρθοδόξου. Τὴν ἐπομένην ἐπεσκέφθη εἰς τὸ γραφεῖόν του, τὸν ἐψηφισμένον Ἐπίσκοπον Μιλήτου Ἰάκωβον Κουκούνην καὶ ἀνεχώρησεν διὰ Ν. Ὑόρκην.

—Τὴν 19ην τοῦ ἰδίου, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀγίου Γερασίμου, ἐχοροστάτησε ἐν τῷ φερωνύμῳ Ἱερῷ Ναῷ ἐν Ν. Ὑόρκῃ καὶ ἐκήρυξε τὸν Θεῖον Λόγον ἐπὶ τοῦ θέματος «Στοιχεῖα Ἀγιότητος».

—Τὴν 22αν, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ἐν Φιλαδελφείᾳ κηρύξας καὶ τὸν Θ. Λόγον ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἐπιστήμη καὶ Πίστις». Τὸ ἐσπέ-

ρας τῆς ἰδίας ἡμέρας προέστη τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον ἐν τῷ ἱ. Ναῶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐν Σκράντον.

—Τὴν 25ην, πρωτῶν, ἀπεχαιρέτησε τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον ἡμῶν κ. κ. Μιχαήλ, προκειμένου νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν Δην Ἀρχιεπισκοπικὴν Περιφέρειαν. Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ ἐν τῷ πανηγυρίζοντι ἱ. Ναῶ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Ἀστορίας, ὁπότε καὶ ἀπεχαιρέτησε τὴν Κοινότητα. Τὴν ἐπομένην ἀνεχώρησε διὰ τὴν Οὐασινγκτῶνα προκειμένου νὰ γίνῃ δεκτὸς εἰς τὸν Λευκὸν Οἶκον ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἡμῶν κ. Χάρρυ Σ. Τροῦμαν. Περί τὴν 12ην τῆς 27ης συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Αἰδ. Δανιὴλ Θωμά, Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ, ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ Προέδρου μετὰ τοῦ ὁποίου παρέμεινεν περί τὰ 35 λεπτά, συζητήσας μετ' αὐτοῦ ἐπὶ διαφόρων γενικῆς φύσεως θρησκευτικῶν ζητημάτων καὶ διὰ περὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τοῦ ὁποίου τὴν θέσιν ἐν τῇ Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ περιέγραψε δι' ὀλίγων. Ὁ Πρόεδρος ἔδειξε μέγα ἐνδιαφέρον διὰ τὸ πρόσωπον τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα, μεθ' οὗ συνδέεται φιλικῶς. Παρεκάλεσεν ὅπως διαβιβάσθω διὰ τὸν π. Α. Θ. Π. αἱ προσωπικαὶ του προσήσεις καὶ οἱ χαιρετισμοὶ του πρὸς τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Μιχαήλ.

—Τὴν Κυριακὴν, 29ην Ὀκτωβρίου, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον εἰς τὸν ἐν Σικάγῳ ἱ. Ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, φιλοξενηθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοφιλ. Ἀγίου Σικάγου κ.κ. Γερασίου, εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Ἐπισκοπῆς. Τὴν ἐπομένην ἀνεχώρησε δι' αὐτοκινήτου διὰ Καλιφόρναν. Καθ' ὁδὸν ἐστάθμευσεν εἰς τὴν πόλιν Σήνταρ Ράπιντς, ὅπου ἐπεσκέφθη τὸν Κοινοτικὸν Ναὸν τοῦ Τιμίου Προδρόμου μετὰ τοῦ ἱερ. Προϊσταμένου Αἰδ. Γ. Χατζῆ. Ἐπίσης ἐστάθμευσεν ἐν Ρῶλινς, Οὐαϊόμιν, ὅπου ἐτέλεσε τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἱ. Παρακλήσεως, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κ. Ι. Κόντου, ἀνεψιοῦ τοῦ Θεοφιλ. κ. Γερασίου, Ἐπισκόπου Σικάγου. Διελθὼν ἔξω τοῦ Ναοῦ τῆς Κοινότητος Ράκ Σπρίνγκς, Οὐαϊόμιν, συννητήρη μετὰ τοῦ ἱ. Προϊσταμένου Αἰδ. Τ. Ζαγοριανοῦ.

—Τὴν 2αν Νοεμβρίου εὐρίσκετο ἐν Σῶλτ Λαίρκ Σίτυ, ὅπου ἐπεσκέφθη τὸν Κοινοτικὸν Ναὸν καὶ τὸ νεόκτιστον Κοινοτικὸν Κέντρον, συναντηθεὶς μετὰ τοῦ ἱ. Προϊσταμέ-

νου Αἰδ. Ἀντ. Καλογεροπούλου καὶ τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Κοινότητος.

—Τὴν 3ην Νοεμβρίου, ἔφθασε εἰς Μπάϋρον τῆς Καλιφορνίας, ὅπου ἡ ἱερὰ Σταυροπηγίακὴ Ἱεραποστολὴ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἡ τιμωμένη διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου αὐτῆς Ἀρχιμ. Τιμοθέου Παντελάκου, τοῦ ἱερ. Ἠλία Λεοντίδου καὶ τοῦ Δοκίμου Εὐαγγ. Τσουρῆ. Τὴν ἐπομένην περιήλθε τὸ ἀπέραντον καὶ ὠραιότατον κτῆμα καὶ προσεκύνησε τὸν ἱερὸν Σταυρὸν, τὸν ὁποῖον ἔπηξεν ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας κατὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Ἰδρύματος. Τὸ ἀπόγευμα ἐχοροστάτησε καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον ἐν τῷ Παρεκκλησίῳ τῆς Μονῆς, ὅπου προσήλθον οἱ ἱερεῖς τῆς περιφέρειας καὶ πλῆθος πιστῶν.

—Τὴν Κυριακὴν, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ ἐξεφώνησε τὸν ἐνθρονιστήριον λόγον του ἐν τῷ ἱ. Ναῶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου. Προσεφώνησε αὐτὸν ὁ ἱ. Προϊστάμενος τοῦ ἱ. Ναοῦ Ἀρχ. Π. Φινφίνης καὶ ὁ Γενικός Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Α. Ἀντωνόπουλος. Μετὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν παρεκάθην εἰς γεῦμα ὁργανωθὲν ὑπὸ τῆς Φιλοπτώχου, πρὸς ὄφελος τῆς ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας, ἐπεσκέφη τὴν Κοινότητα τοῦ Σάν Ὁζέ, ὅπου προέστη ἀκολουθίας ἐν τινι αἰθούσῃ, δεδομένου ὅτι ὁ Κοινοτικός Ναὸς ἀκόμη δὲν ἑπερατώθη.

—Τὸ ἀπόγευμα τῆς 7ης Νοεμβρίου, παρευρέθη εἰς συνεδρίασιν τοῦ ἱερ. Συνδέσμου τῆς Περιφέρειας ἐν τῷ ἱ. Ναῶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, μετὰ τὸ πέρασ τῆς ὁποίας προέστη τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἑσπερινοῦ ἐν τῷ ἱ. Ναῶ τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἐν Ἀγίῳ Φραγκίσκῳ, ὅπου καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον καὶ ἠύλογησε ἄρτοκλασίαν. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς Ἀκολουθίας παρεκάθην εἰς δεῖπνον ἐν τῇ Κοινοτικῇ αἰθούσῃ μετὰ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου τῆς περιφέρειας.

—Τὴν ἐπομένην, ἑορτὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν κ.κ. Μιχαήλ, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν εἰς τὸν ἱ. Ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, συλλειτουργούντων καὶ πολλῶν ἱερέων τῆς περιφέρειας. Πρὸς τὸ συγκεντρωθὲν πλῆθος ὠμίλησεν περιγράφας τὴν προσωπικότητα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μιχαήλ. Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας, προέστη ἑσπερινοῦ καὶ ὠμίλησεν ἐν τῷ Κοι-

νοτικῷ Ναῶ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, ἐν Στόκτον, Καλιφορνίας.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ κ. Ἰεζεκιήλ

—Τὸ Σάββατον 11ην Νοεμβρίου ἀπόγευμα ὠμίλησεν εἰς συγκέντρωσιν τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Brockton, Mass.

—Τὴν Κυριακὴν 12ην Νοεμβρίου ἐλειτούργησεν εἰς τὴν Κοινότητα τοῦ Watertown, Mass., τὸ δὲ ἑσπέρας μεταβάς εἰς Hyannis, Mass. ἠύλογησε τοὺς γάμους τοῦ ἀποφίτου τῆς Σχολῆς κ. Διονυσίου Μιχαήλ μετὰ τῆς δεσποινίδος Γραμματικά.

—Τὴν Κυριακὴν, 26ην Νοεμβρίου ἀνεχώρησε διὰ τὸ Σάν Λούης, ὅπου παρηκολούθησε τὰς ἐργασίας τῆς ἱ. Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως.

—Τὴν Πέμπτην, 30ην Νοεμβρίου, ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, ἐλειτούργησεν ἐν τῷ ἱ. Ναῶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐν Σάν Λούης, ὅπου καὶ ἐχειροτόνησεν εἰς Πρεσβύτερον τὸν Διάκονον κ. Φιλήμονα Παγιατήν, διὰ τὴν Κοινότητα Νταϊῦτον, Ὁχάιο.

—Τὴν μεσημέριαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, κατόπιν προτροπῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου πρὸς τοὺς Συνέδρους, ἐγένετο ἔρανος ὑπὲρ τῆς Θεολ. Σχολῆς καὶ συνελέγη εἰς μετρητὰ καὶ ὑποσχέσεις, τὸ ποσὸν τῶν 6,500 δολλαρίων.

—Τὸ Σάββατον, 2αν Δεκεμβρίου, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολήν.

—Τὴν Κυριακὴν, 3ην Δεκεμβρίου, ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησεν ἐν τῷ ἱ. Ναῶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐν Λύν, Μασσαχουσέτης. Μετὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν παρεκάθην εἰς γεῦμα δοθὲν ὑπὸ τῆς Κοινότητος, καθ' ὃ παρεδόθη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος κ. Κυρίου, ἐπιταγὴ τῆς Κοινότητος ὑπὲρ τῆς Σχολῆς ἐκ δολλ. 138.

—Τὴν Δευτέραν, 4ην Δεκεμβρίου, ἐλειτούργησεν ἐν τῷ ἱ. Ναῶ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας, ἐν Νιοῦ Χαίβεν. Τὸ ἑσπέρας δὲ τῆς ἰδίας ἡμέρας, ἐτέλεσεν Ἑσπερινὸν ἐν τῷ ἱ. Ναῶ καὶ ὠμίλησεν εἰς τοὺς προσελθόντας Χριστιανούς.

—Τὴν Τρίτην, 5ην Δεκεμβρίου, τὸ ἑσπέρας, ἐτέλεσεν Ἑσπερινὸν καὶ ἐκήρυξεν ἐν τῷ ἱ. Ναῶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου εἰς Κλίντον, Μασσαχουσέτης.

—Τὴν Τετάρτην, 6ην Δεκεμβρίου, ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἐλειτούργησεν ἐν τῷ Παρεκκλησίῳ τῆς Σχολῆς.

WHAT OUR CHURCH IS AND WHAT IT STANDS FOR

I deem it an exceptional privilege and pleasure to address the hospitable people of this great city of Saint Louis over station KWK on the occasion of the inauguration of the Tenth Biennial Conference of the Greek Orthodox Church of North and South America. And I feel it would be appropriate for me to discuss briefly the Greek Orthodox Church, spiritual mother of one million American citizens of Greek extraction—what our Church is and what it stands for.

The Orthodox Church is a most democratic system which comprises firstly those Churches which were founded by the Apostles themselves, or by the disciples of the Apostles, and which have remained in full communion with one another; and secondly those Churches which have derived their origin from the missionary activity of the former, or which were founded by separation without loss of communion.

To the first class belong the four Patriarchates, of Constantinople, Alexandria, Antioch, and Jerusalem, and the Church of Cyprus. The Church of Constantinople was founded by St. Andrew, the Church of Alexandria by St. Mark, the Church of Antioch by St. Paul, the Church of Cyprus by St. Paul and St. Barnabas.

To the second class belong the Church of Sinai, the Church of Russia, the Church of Greece, the Church of Yugoslavia, the Church of Roumania, the Church of Georgia in the Caucasus, the Church of Poland and the Church of Albania.

All these Churches are independent of each other in their administration and at the same time in full communion with one another. And what is more important and must be strongly emphasized, all these Churches, although independent of each other, have the

ADDRESS DELIVERED BY HIS EMINENCE ARCHBISHOP MICHAEL OVER THE RADIO IN ST. LOUIS, MO., NOV. 26, 1950

same faith, the same doctrine and dogmatical teaching, the same Apostolic tradition, the same sacraments, the same liturgies and the same holy services.

There is no significance for the Orthodox people of all these Churches in the ecclesiastical authority to which they give allegiance. The only essential thing for them is the Orthodox Church and the Orthodox faith. For this very reason, if one goes to the villages in Russia, Greece, Yugoslavia, and so on, and asks the peasants to which Church they belong, they will not answer that they belong to the Russian, Greek or Yugoslavian Churches, but that they belong to the Orthodox Church. As the late Dr. Emhart put it in his book "Eastern Church in the Western World," "The East is more frank. Its Churches are national, but the national Churches are in brotherly fellowship. Together they constitute Orthodoxy. Together they honor, as first among equals, the occupant of the Ecumenical Throne of Constantinople."

This in very general terms is the One, Holy, Catholic Apostolic Orthodox Church.

And now let us explain in a few words what the Orthodox Church stands for.

The Orthodox Church derives her teaching from two sources: the Holy Scriptures and the Holy Tradition. These two sources, according to the Orthodox estimation, are of equal value and complete each. We regard the Holy Tradition as an essential complement of the Holy Scriptures, because, as is well known, the Apostles wrote the various books which comprise the Holy Scriptures from different causes. Consequently, it is obviously impossible that the Holy

Scriptures should contain all the teachings of our Lord and His Apostles which at the beginning were transmitted orally. Therefore it follows that the Holy Tradition is older than the Holy Scriptures.

We believe that God is One in substance and Trinity in persons. We worship One God in Trinity, and Trinity in Unity, neither confounding the persons nor dividing the substance. The Creation is the work in time of the Blessed Trinity. The world is not self-created, neither has it existed from eternity, but it is the product of the wisdom, the power, and the will of One God in Trinity. God the Father is the prime cause of the creation and God the Son and God the Holy Ghost took part in the creation, God the Son perfecting the Creation and God the Holy Ghost vivifying the Creation.

We believe that Our Lord Jesus Christ is truly God. He is Jesus, that is, the Saviour, Christ, the Son of God, a son not adopted of another substance as is the case with us, but a son begotten of the very substance of the Father before all time, and thus consubstantial with the Father. And He is also truly man like us in every respect except sin. The denial either of His Godhead or of His humanity constitutes a denial of His incarnation and of our salvation. The Holy Spirit proceeds from the Father. The faith of the Church about procession of the Holy Spirit was confirmed by the second Ecumenical Council, which added to the Creed the following clause: "And I believe in the Holy Ghost, the Lord, the Giver of life, who proceedeth from the Father."

The Church is that holy institution founded by our Lord Jesus Christ for the salvation of men, bearing His holy sanction and

authority, and composed of men having one and the same faith, partaking of the same sacraments, and is divided into the laity and the clergy, whose function it is to rule and who trace their descent by uninterrupted succession from the Apostles and through them from our Lord Jesus Christ. The Church is One because our Lord Jesus Christ founded not many, but only one Church; h o l y because her aim, the sanctification and salvation of her members through the sacraments is holy; c a t h o l i c because she is above local limitations; and a p o s t o l i c because she was "built upon the foundation of the Apostles, Jesus Christ Himself being the chief corner-stone." (Eph. 2, 20). The Head of the Church is our Lord Jesus Christ.

We recognize seven sacraments: Baptism, Chrism or Confirmation, Holy Eucharist, Confession, Holy Orders, Marriage and Holy Unction. Baptism is the door through which one enters into the Church. Confirmation is the completion of Baptism. In the Sacrament of the Holy Eucharist under the kinds of bread and wine, we partake of the very Body and the very Blood of our Lord Jesus Christ for remission of sins and eternal life.

Both the New Testament and Holy Tradition bear witness to the real presence of Our Lord in the Holy Eucharist. In the Sacrament of Confession Jesus Christ, the founder of the Sacrament, through the confessor, forgives the sins committed after baptism by the person who confesses his sins and sincerely repents for them. In the Sacrament of Holy Orders through prayer and the laying-on of hands by a Bishop, Divine Grace comes down on the ordained, enabling him to be a worthy minister of the Church. Apostolic succession is fundamental to the Church. Without the former, the latter is quite unthinkable. In the Sacrament of Marriage, divine grace sanctifies the union of husband and wife. In

NOBODY WALKS ALONE

Offtimes when the highway of life seems rough
And all of your dreams have flown,
Just remember, wherever your road may go . . .
Nobody walks alone.

When everyone else has let you down
And under your sins you groan,
Just keep reminding your burdened heart . . .
nobody walks alone.

Then suddenly you'll feel His hand in yours
And His eyes lifting up your own
And you'll hear His gentle, forgiving voice . . .
"Nobody walks alone" . . .

NICK KENNY

(Courtesy of "The Daily Mirror")

the Sacrament of Holy Unction the sick person is anointed by sanctified oil and divine grace heals both his bodily and spiritual disease.

At death, man's body goes to the earth from which it was taken, and the soul, being immortal, goes to God, who gave it. The souls of men, being self-conscious and exercising all their faculties immediately after death, are judged by God. This judgment following man's death we call the Particular Judgement. The final reward of men, however, we believe will take place at the time of the General Judgement. During the time between the Particular and the General Judgement, which is called the Intermediate State, the souls of men have a foretaste of their blessing or punishment.

Further, we venerate and honor the Saints and ask their intercession with God, but we adore and worship God the Father and Son and the Holy Spirit. Of all saints, we honor exceedingly the Mother of God, because of the supreme position and vocation which she received from God. Though she was not exempt from original sin, from which she was cleansed at the time of the Annunciation, we believe

that by the Grace of God she did not commit any actual sin. We venerate the sacred ikons and relics. Yet this veneration, according to the decisions and canons of the Seventh Ecumenical Council, relates not to the sacred images as such, but to their prototypes, or to the persons whom they represent.

This very briefly is the doctrinal teaching of the Greek Orthodox Church, an utterly democratic organization, which throughout its history in America has sought to create better American citizens, God-fearing, law-abiding and charitable, firm and proud believers in the principles of democracy which was born and first practiced in the shadows of the glorious Parthenon.

At this Tenth Ecclesiastical Conference of the Greek Orthodox Church of America, and along with our American friends of other denominations, we reverently rededicate ourselves to the worship of the Lord our God and to the bitter and unyielding struggle of American democracy to prevail against her Godless foes. May God the Almighty forever bless and keep these great United States of America.

THE SEPARATION OF EAST AND WEST

CAUSES OF THE SCHISM

BY REV. HARRY MAGOULIAS

The question is often set forth: "Which Church came first? The Roman Catholic or the Greek Orthodox?" Let us just for a moment scratch on the surface of Ancient Church History. Christ sent his Apostles to all the nations of the world with the express command to baptize them "in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost."

With Jerusalem as its center, Christianity spread throughout the entire Middle East and all the Mediterranean Countries. The Christian Church was not subjugated to one authority but appeared in history as a fellowship of self-governing communities. There was certainly nothing compulsory about this unity. It simply grew out of the realization that all Christians, being born to the same life, were members of the Body of Christ.

Until the fourth century Christianity was officially outlawed by the Roman State. But in 313 A. D. under the influence of Constantine the Great the Edict of Milan was issued giving religious freedom to the Christians. With the protection of the emperor the Christian constitution underwent a radical change. The Church becomes subject to the State, and, Caesaro-Papism is introduced. The Emperors began to use their political power to maintain unity among Christians. In fact, it was the Emperors who formally called together the Ecumenical Synods, in which representatives from the Church Universal convened for the clearing up of serious theological controversies, usually concerning the second person of the Trinity, Jesus Christ.

During the course of the 5th, 6th and 7th centuries the "One, Holy, Catholic and Apostolic Church" developed two distinct types of Christianity. The Latin speaking Chris-

tians formed the Western Patriarchate of Rome and the Greek speaking world which was divided into the four Eastern Patriarchates of (a) Constantinople, (b) Alexandria, (c) Antioch, and (d) Jerusalem comprised the second.

To understand the Schism and its causes fully we must perforce cover a span of 400 years, from the 9th century to the 13th century. In other words, the feeling of oneness, of unity, between the Christians of the East and the West was so strong that it took 400 years to consummate the Schism.

We may divide the Differences between the Christians of the East and West into three categories: (1) Theological, (2) Ecclesiastical, and (3) Political.

First, let us examine the *Theological Differences*.

The first two Ecumenical Synods gave us our Creed. The first took place in Nicaea in 325, and the latter in Constantinople in 381. The Creed may be more familiarly known to you as the *Pistevo*. These Councils also decreed that not one word may be added to or subtracted from the Creed, anathematizing any such action.

In the Council of Toledo, Spain which convened in 589, and in order to combat false teachings about the Person of Christ, the clause of "filioque" was added to the Creed. The Creed, in speaking of the Third Person of the Holy Trinity, the Holy Ghost, mentions that the Holy Ghost proceeds from the Father alone. The illegal and unfounded clause "filioque" which means "and from the Son" was wrongfully inserted following the Father. In other words the Creed was now made to read that the Holy Ghost proceeds from the Father and from the Son.

At first even Rome repulsed the addition of this clause. Pope Leo III in 816 placed 2 silver plaques in St. Peter upon which the Creed was written in Latin and Greek without the "filioque" clause, condemning any such addition.

Now, let us take a quick look at the main *Ecclesiastical Difference*.

This may be summarized in the phrase, "The Primacy of the Pope" as the vicar of Christ on Earth and the Successor to the throne of St. Peter.

From the 4th Century on there was a definite trend in the Eastern Church in which the Popes were attempting to subject the whole Church under their authority. Of course, the East, characterized by the free Greek mind could never acquiesce.

It is true though, that the Bishop of Rome, because of his seat in the Capital of the Roman Empire, was recognized as "the first" amongst "equals." In the same manner the Mayor of New York is considered the first Mayor of the land.

In 330 A. D. a significant event took place. The Emperor of the Roman Empire, Constantine the Great, transferred the Capital from Rome to "New Rome" better known as Constantinople. Thus, Constantinople takes the spot light away from Rome and becomes the greatest city in the world for over a thousand years.

The 4th Ecumenical Synod of 451 recognized the Patriarch of Constantinople as having "equal rights of honor with Rome." After this, the Bishop of Rome was simply granted "rights of seniority." This change of affairs caused friction between Rome and Constantinople.

In the 9th Century, Pope Nicholas I, makes open warfare on the East, seeking to impose the Pseudo-Isidorian Documents of that century, which attribute falsely the Primacy to the Pope of Rome.

And now for the most important of all, the *Political Differences*.

In the 8th century, with the help

CHRISTIAN LIVING

GOING TO CHURCH

BY EUSEBIUS A. PAPASTEPHANOU

Sunday morning we don't "go to Church". We attend Divine Liturgy. Yet, to many of us, attending Divine Liturgy is just "going to Church"; it is simply being present at a religious service, a worship service, perhaps. To our mind it is an occasion at which we simply pray, or we're supposed to pray, or at least, just stand at attention. Many of us are completely in the dark as to what we hear or see at Divine Liturgy, indeed, the whole thing means very little, except that it is the Sunday service which we should attend from time to time. Some of us go merely out of habit and custom. Some take it as a fashion to attend. Some find it a splendid chance to meet their friends or to catch up on the general state of affairs in the parish or to see if the same Priest is still around.

The Divine Liturgy is not just the Sunday service. It is not simply a prayer service. The Divine Liturgy is a sacrifice. It is the representation of Christ's passion and Crucifixion. It is the unique occasion at which we receive the blessings and gifts of God that flow from Christ's death upon the Cross. The Divine Liturgy is the Eucharist. It is more than a prayer service. It is the Holy Communion service. It is when the gifts of bread and wine are consecrated upon the altar and offered up for

the remissions of our sins and for everlasting life. It is the Lord's Supper at which we are invited to participate and to receive of the living Body and Blood of the Lord Jesus Christ.

The Divine Liturgy stands for redemption. It is the perpetuation of the atonement. As such, it is the main act of worship in the Church. At its celebration we do not pray as individuals. It is the Church as a whole that worships. It is the fellowship of believers that offer up the sacrifice. It is corporate worship. The Church—the Mystical Body of Christ—unites before the Throne of Divine Majesty. The Church Triumphant consisting of the departed souls joins with the Church Militant on Earth in one Body in renewing its identity with Christ.

Such is the significance of our Sunday morning service. Accordingly, we must attend regularly and not when we "feel like it". We must follow the celebration with understanding of what is being done and said. Instead of listening to the Divine Liturgy, we should *participate*. We ought to put ourselves into the corporate worship and not stand aloof. When the Priest comes out with the Chalice at the Middle Door after the Communion Hymn ends, he invites us saying: "With fear of God, faith,

and love draw near". Let us approach and receive as often as we can. Attendance is not complete when we abstain from Holy Communion. The very purpose of the celebration is to give believers the chance to communicate. Only when we receive do we fully share in the eucharistic worship. Only then do we obtain in full the benefits of Christ's redemptive act on Calvary.

Most helpful in making one's attendance intelligent is to follow the service with the manual of the Divine Liturgy having the parallel English translation. Such a book is a "must" for all faithful in the Orthodox Church, except in the case where one is thoroughly familiar with every word and its meaning. In it he will find the preparation and thanksgiving prayers to be recited each time when receiving Holy Communion.

"God is a Spirit and they that worship Him must worship Him in spirit and in truth". This is what our Lord tells us in Scripture and no Orthodox Christian can truly be pleasing to God unless he adores his Maker and Redeemer with knowledge of Him and understanding of worship. We must learn to worship the Lord God "in spirit and in truth" in the greatest of all acts of worship—the Holy Eucharist in the Divine Liturgy. Only then can we ever hope to experience the joy of meeting and "knowing the Risen Christ in the breaking of bread" as the Apostles had and as all true followers of Christ have done for twenty centuries.

Continued from Page 19
of Pepin the "Papal State" was founded from territory belonging to the Byzantine Empire. Thus, the Popes now become "Temporal Rulers." One need but take a quick glance at medieval history to see how far the Popes went with their "temporal power." They evidently

believed that with the sword and death more can be accomplished to further their schemes than with the word of God. Here then, was the beginning of Papo-Cesarism.

In 800 A. D., in exchange for his support, the Pope crowned Charlemagne Emperor of the Western Roman Empire. The authority of

the Byzantine Empire which heretofore extended to the West, was now limited to the East, and southern Italy.

The Ecclesiastical demands of the Popes over the East were therefore quite dangerous — *Politically*. The *Political Division* brought about *Ecclesiastical Division*.

TO READ AND ENJOY

JONATHAN'S LITTLE WHITE DONKEY

BY EFTHIMIA ANDREWS

Long, long ago, when the world was very young and new, and Jesus, Our Lord walked among all people, there was a city in Palestine called Capernaum. The city was a large one and the people who lived there were strong and tanned by the sun, which always shone upon them. The city was nestled near the Sea of Galilee. Most of the men were fishermen and farmers.

On a very important morning, the sun came up brightly and sweetly. The soft earth was warm and the wheat and corn was golden under its rays. The people began to awaken to this new day. The women began to prepare for their family's breakfast and the children forever restless, were running about the fields singing and dancing merrily. All of the children did, except one lonely one.

Little Jonathan was a small child of seven years. His face was pale and thin. His eyes which were a clear blue were very sad for so small a boy. His hair was bright gold and the sun shone playfully upon his small head. He did not care very much for the games of all these happy children who ran about him. He greatly enjoyed sitting upon the grassy slopes, gazing at the blue sky and watching the little boats of clouds that sailed across its face. He waited . . . waited . . .

On that very morning, Jonathan's grandfather Barsabas Justus returned home from a very long journey. Barsabas was a great man who was one of Our Lord's preachers. He had been working very hard bringing Jesus' message to all the people who would listen. The message was a very simple one which would bring peace and kindness to everyone who wanted to open his heart.

Jonathan loved his grandfather dearly, and when he saw him, he ran swiftly to him and danced happily around him. "Oh grandfather, I'm so happy to see you, I missed you very much." His grandfather was very much troubled by what he saw in the little boy's eyes. He was a wise man, and could see that the little child was very, very sad. "Well Jonathan, he said softly, you have surely grown, but tell me, what is the matter? Why do you look so sad?" Jonathan, scrubbed his shoe into the ground, and hung his little head sadly.

Barsabas Justus turned to the man who stood a little apart from them. He called the stranger to his side. Jonathan with his arms still wound tightly around his grandfather's knees, looked into the stranger's face.

He had a kind face with a generous mouth and large brown eyes. His short hair was dark and curly, and he wore a scarlet band around his head. His robe was satin and richly embroidered. The little boy's eyes opened wide in surprise as he gazed at the rich stranger who stood so tall above him.

"So, you are Jonathan, your grandfather told me a great deal about you," he said as he raised the boy to his shoulder. The kind man led Jonathan to a little white donkey who was nibbling lazily at some grass. The happy child's eyes blinked back tears of joy. The mist of sadness lifted as he petted the soft ear of the animal. "Take him, son, he is yours. His name is Jasper and he loves little boys." The man put the rope which led Jasper in Jonathan's little hand. "You - you mean he is m-m-mine, sir?" he stammered. "Oh thank you, sir, thank you so very much." "Look, grandfather, he is all mine, all

mine." Jonathan could not stop from dancing around the little white donkey.

Thus, it came to pass that in the town of Capernaum he was the only boy who had a little white donkey of his very own. He was very proud and even a little snooty of his Jasper. At times, he would not even let his Mother come near him. He would ride around the town letting no one ride on, or touch his Jasper. The children, who had never seen such a pretty animal begged for a ride, but Jonathan would not let them come near him. All the children began to dislike him, and he was more alone than ever.

Barsabas and the kind stranger began to worry over the change in the boy. He was not sweet anymore. He did not share anything with anyone. He was truly, a bad boy.

In the meantime, Jonathan was riding happily along the grassy slope and saw a tired woman, carrying her crippled child in her arms. He did not stop to greet them, when they smiled at him, but kept on riding. Soon, Jasper, the little white donkey, became very tired and thirsty, so Jonathan stopped near a small brook. He sat down and watched the donkey as he drank water. He did not see the quiet Man who was sitting under the shade of the trees.

The Man called to him, and he walked to his side. The Man was tired and yet, sweet-looking. His skin was burned a deep brown by the sun. His eyes were sad. "Why, thought Jonathan, his eyes are as sad as mine once were." The child sat down quietly beside the sweet Man. "You have a good donkey there, Jonathan," he said quietly. "Thank you, sir, a kind Roman gave him to me."

The tired Man sighed and pointed to the tired figures of the Mother and her son, who were resting near the brook also. "Why do you not let that woman and her son

have your donkey, so that they may rest?" The boy opened his mouth to cry. "You want me to give my Jasper to them? I will not... I will not." Jonathan was very frightened now. He could not give away his own little white Jasper.

The Man began to speak softly and sweetly. The child's fear and anger melted away. His little heart softened, and he was very peaceful. The kind Man spoke of goodness and the blessing there is in giving and not receiving. As Jonathan pressed closer to his side, the kind Man, petted his little golden head. He asked the boy again if he would not give the donkey to the Mother and her son.

Jonathan smiled and nodded. As he walked, leading Jasper to the figures, he looked back and saw the sweet Man smiling. Lydia kissed him and blessed him as she raised her weary crippled son to the back of the happy little donkey. "May God bless you and keep you well, my son, for this gift you gave us, from your heart."

Jonathan smiled shyly, and returned to the Man who was sitting beneath the trees. They sat together for a little while. He raised His Hand and blessed the happy little boy. His Eyes were happy now. They rose and walked towards the road. His Hand was warm and strong as He held the small hand of the boy. Jonathan, raised his head, for he heard a sweet song and saw many angels come around them, and kneeling beside Him, they kissed His Robe, and kissed Jonathan gently on his forehead.

The boy knew instantly who this kind Man was. He remembered what his grandfather said to him, as they sat near the fire, about a kind Man who was Our Lord. He was Our Heavenly Father. His goodness and His Love for children was all great.

The sun rose higher in the sky and the small clouds sailed happily

BY RUTH McAFEE BROWN

MOTHER TAKES DOWN THE CHRISTMAS TREE

Copyright 1950. All rights reserved.

For many years, mother has taken down the Christmas tree the day the children started to school—to high school, to college, to graduate school—and now, to homes of their own. What fun it is to trim it! Everybody has always helped to choose it, and to trim it. Surprises galore, planned and executed by every member of the family, have looked so gay and bright by Christmas Eve. And then, with only the tree lights on, on Christmas Eve, memories have been made that are enshrined in the heart of the whole family. Little children have heard the Christmas story around it, have sung carols and have played carols on violins and trumpets and clarinets. Young people, years later, after their carol singing outside the homes of shut-ins, have gathered around the tree and watched its lights and shadows while dad read "The Bird's Christmas Carol."

Today the tree came down once more. The balls were carefully wrapped by mother, the lights were packed away for another year, and the tiny creche figures were placed in their box for loving hands to unwrap next year.

Many thoughts and feelings go into the taking down of the tree each year. The fun of Christmas is over. The children have gone on their way. The father of the family and a little son are now in heaven. Mother recalls the years

when she wondered each Christmas where the balls and lights would be used the next year; whether dad—dear dad with his frail heart—would be there another year; whether as the children married they could return to the old home with another family to consider; whether another precious grandchild would be there the next year.

The tree is gone—out on the curb waiting for the truckster to pick it up and take it away—but all it stood for is stronger than ever. That tree symbolizes the family's togetherness that is achieved at special times in every year by a Christian family, the fun and the laughter and the jokes that characterize family reunion. Yes, the tree is gone but it was, after all, only an outward symbol. Out from the home have gone the children, and the emptiness and the quiet as the tree is untrimmed makes mother's throat feel very queer—but she sheds no tears. The tree has bound us once more together, has been the center of love and solidarity and peace. Around it we have felt again a strong and indissoluble link with our dear ones in eternity. Part of us here and part of us there—all of us worshipping the Babe whose birth brought us Christmas and whose life shows us how to live. The tree has stood for timeless, never-ending family experience and love.

across its face. Jonathan saw his grandfather and the Roman coming to meet him. He was happy now because he knew what he had waited for. He had proved himself a boy who could give. He was a

child of Our Lord. He knew that only by giving could he receive the Eternal Love of Our Lord, and His Blessing. He knew that truly "It is more blessed to give than to receive."

Σχεδιάσατε τώρα να

ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

διὰ τὸ

ΕΤΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΔΗΜΩΝ

μέσω τῆς

ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ ΔΟΚΙΜΑΣΜΕΝΗΣ TWA

Μόνης τακτικῆς Ἀεροπορικῆς Γραμμῆς κατ' εὐθείαν εἰς Ἀθήνας

Οἰκονομεῖτε ἕως 31% μὲ τὰ ἐκτάκτως
χαμηλὰ 15-ήμερων ναύλα, ἀπὸ τῆς
1ης Ἰανουαρίου μέχρι 16ης Μαρτίου

Τὸ 1951 θὰ εἶναι ἔτος πανηγυρικὸν διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἔχει ἐπισημῶς προκηρυχθῇ ὡς ΕΤΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΔΗΜΩΝ δι' ὅλους τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς φίλους τῆς Ἑλλάδος τοὺς διαμένοντας εἰς ἄλλας χώρας, ὑπὸ τῆς Ἀ. Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου. Πρὸς τοῦτοις εἶναι ἡ 1900ῃ ἐπέτειος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου κηρύξαντος τὸν Χριστιανισμόν ἐν Ἑλλάδι.

Ἐάν καὶ σεῖς, ὅπως τόσαι χιλιάδες, σκέπτεσθε νὰ πανηγυρίσετε τὸ πανένδοξον τοῦτο ἔτος μὲ ἕνα ταξίδι στὴν Ἑλλάδα ἐνθυμηθῆτε ὅτι ἡ παγκοσμίως δοκιμασμένη Ἀεροπορικὴ Ἑταιρεία TWA εἶναι τὸ ταχύ, ἀξιόπιστον καὶ οἰκονομικὸν μέσον μεταβάσεως. Καὶ μόνον ἡ TWA σὰς προσφέρει εὐκόλῳ μιᾷ γραμμῇ ἀεροπορικὴν ὑπηρεσίαν εἰς Ἀθήνας ἀπὸ 60 πόλεις τῶν Ἡνω-

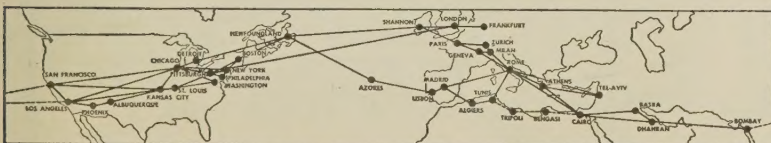
μένων Πολιτειῶν ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ μέχρι τοῦ Εἰρηνικοῦ.

Θὰ ἀνακαλύψετε πολλὰ ἄλλα πλεονεκτήματα κάμνοντας τὸ ταξίδι σας μὲ τὰ 300-μιλίων-τὴν ὥραν ἀεροπλάνα τῆς TWA. Ἐξοδεύετε ὀλιγώτερον καιρὸν ταξιδεύοντες, καὶ περισσότερον μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων σας. Καὶ κατὰ τὸ ταξίδι ἀπολαμβάνετε εὐγενῆ ὑπηρεσίαν, νοστιμώτατα φαγητὰ δωρεάν... ὅλα τὰ εὐχάριστα «ἔκτακτα» ποὺ κάμνουν τὸ ταξίδι μὲ τὴν TWA πραγματικὴν ἀπόλαυσιν εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Τὸ κάλλιστον ὅλων, μεταξὺ 1ης Ἰανουαρίου καὶ 16ης Μαρτίου, μπορεῖτε νὰ ἐξοικονομήσετε ἕως 31% ἀπὸ τὸ ὑπερωκεάνειον μέρος τοῦ ταξιδίου σας μετ' ἐπιστροφῆς, μὲ τὴν ἔκτακτον 15-ήμερων ἔκπτωσιν ναύλων τῆς TWA. Διὰ πλήρεις πληροφορίας καὶ περιγραφικὸν φυλλάδιον ἀποταθῆτε εἰς τὸν ταξιδιωτικὸν πράκτορά σας ἢ ταχυδρομήσατε τὸ κάτωθι δελτίον.

Ἀπὸ 1ης Ἰαν. 1951 ὁ ἐπὶ τῶν Μεταφορῶν Φόρος τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως ἐκ 15% καταργεῖται.

Across the U.S. and overseas... you can depend on **TWA**

Trans World Airlines
Dept. O, 60 E. 42nd Street, New York City 17, N. Y.

Dear Sirs: Please send me your free TWA folder "1951 is Greek Homecoming Year" as soon as it is available.

Name _____
Street _____
City _____
State _____

Τὰ Ἐκδοτικὰ Καταστήματα Δίβρη εὔχονται εἰς ὅλους
Καλὰ Χριστούγεννα καὶ Εὐτυχές τὸ Νέον Ἔτος.

\$2.50

\$3 or \$4

\$2.50

\$3.00

BIBLIA DIVRY

Ἀποστέλλονται πανταχοῦ ἅμα
τῇ λήψει τοῦ ἀντιτίμου. Ζητή-
σατε εἰκονογραφημένον τιμο-
κατάλογον.

Τὸ μόνον πλήρες καὶ τέλειον
βιβλίον Ἑλληνικῆς Μαγει-
ρικῆς εἰς τὴν Ἀγγλικήν.

Greek Cookery

In English

By NICHOLAS

TSELEMENTES

Good
Rich
Economical
Eating for every
Kitchen

Coming
Out
Of the
Knowledge of an
Expert and
Relayed to
You

300 Recipes
240 pages — \$3.00.

D. C. DIVRY, Inc., Publishers
293 Seventh Ave., New York

ΟΙ ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΑΙ DIVRY 1951

Εἶνε οἱ Μόνοι
ποὺ ἔχουν:

4 ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ

- Νέον
- Παλαιόν
- Ἀμερικανικόν
- Ἱστορικόν.

1000 ΠΕΡΙΠΟΥ

- Νέα Ἀστεία
- Νέα Τραγοῦδια
- Συνταγὰς Μα-
γειρικῆς
- Γνωμικὰ καὶ
Παροιμίες.

Ἐπὶ πλέον

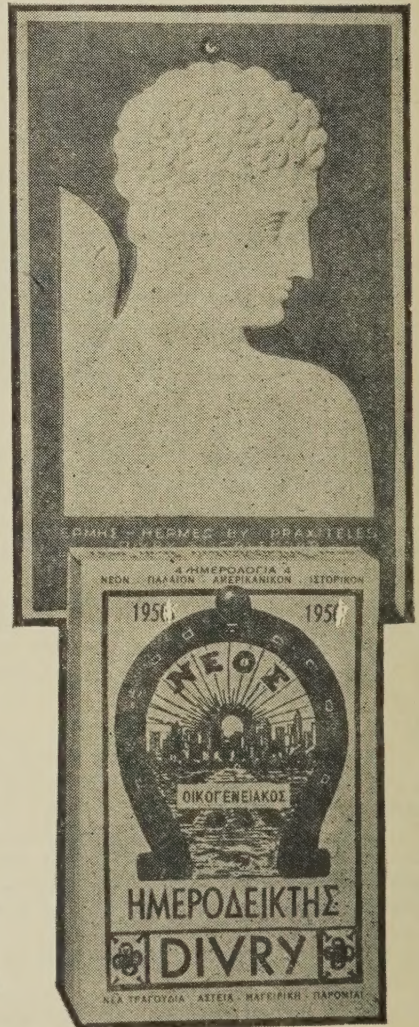
Εἶναι οἱ μόντοι ποὺ
συνοδεύονται μὲ
Δαπανηρὰς
Ἀναγλύφους
(Bas-Relief)
Γκλασὲ καὶ
Πολυχρώμους
Ἐθνικὰς καὶ
Θρησκευτικὰς
Ὠραισιτάτας
Καὶ Στερεὰς
Εἰκόνας

Εἶναι Στολίδι

Πραγματικὸν
Γιὰ Κάθε
Σπίτι ἢ Κατάστημα

Τιμῶνται 80 Cents
(Ταχυδρομικῶς \$1.00)

Ζητήσατε τὰς ἐκδόσεις DIVRY εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα ἢ
γράψατε εἰς τὰ Ἐκδοτικὰ Καταστήματα

D. C. DIVRY, Inc. ◆

293 SEVENTH AVENUE
NEW YORK 1, N. Y.